

RINDALSHOLT PER-ARNE

FRØYDISVEI 17 A
1158 OSLO 11

Returadresse:
Frennings vei 3,
Oslo 5

20 years
of Chess Informant

Chess Informant **40** contains:

773 annotated games
and **749** fragments
(openings, combinations and endings)

from **120** competitions,
the ten best games
and the **10** most important theoretical novelties of the
previous volume,
5000 names on the new
rating-list and FIDE information.

Kasparov and Karpov
themselves annotate **24** games of their match,
Jusupov, Sokolov, Vaganjan,
Timman, Tal', Beljavskij, Smyslov,
Černin, Short, Portisch, Kortchnoi,
Ribli, Nogueiras and Spraggett -
14 participants of the Candidates
Tournament annotate their games

as well as other **335** contributors
from **35** countries

(total of **128** grandmasters);
of the first **47** are among
fifty players from the rating-list
92,5% of the games are annotated
by those who played them!

The Chess Information System of Chess Informant
Encyclopaedia of Chess Informant
Encyclopaedia of Chess Openings
Encyclopaedia of Chess Endings

Chess Informant

Nr. 4-5 Juni 1986

NORSK SJAKKBLAD

Tre lykkelige nordnorske mestere etter årets turnering i Harstad. Fra venstre junior-
mester Frode Bull Jæger, Tromsø, årets seniormester Johannes Høie, også Tromsø
og lilleputtmesteren Ingar Burchard, Hammerfest.
Les vår reportasje fra side 9.

NORSK SJAKKBLAD

Frenningsv. 3
0588 Oslo 5

Redaktør: Øystein Brekke

Redaksjonssekr.: J. R. Kjeklen

Redaksjonsutvalg: IM J. Tisdall,
P. Stigar, H. W. Hermansen

Sonekontakter: J. S. Berghlund,
H. Eiken, T. Strand,

Problemisten: Nils G. G. van Dijk,

Medlemsblad for Norges Sjakke-
forbund. Abonnementspris for
ikke medlemmer 1986: kr. 120,
Betales til NSF.

Trykk:

Reprografisk Industri A/S.

INNHold

NM-lag finalen	3
Nord-Norsk mesterskap	9
Kretsformann S.H. Johnsen	12
Mykje rart	13
Partier fra påsken	14
NM for synshemmede	16
Problemisten	17
Lokalstoff fra sør og øst	18
Kombinasjoner	20
Ratingtall på 12/6-86	21
Terminliste	22
Taktikvarianter	23
Lær sjakk	25
Litteratur	27
Frank Hoyde, postsjakk-EM	30
Foran NM i standjer	33
Norges Grand Prix	41
Parti fra Det åpne NM	44
Foran Junior-VM på samtid	46
Dagens kommentar	48
Sjakkens Vårer	49
Forbundsnytt	49
Turneringsinformasjon	50

Redaksjonen avsluttet 22/6-86

NSFU og norsk sjakk

Norges Sjakkeforbund og Norges Sjakkeforbunds Ungdom er to selvstendige organisasjoner og samtidig to sider av samme sak. I lovene heter det: "Ungdomsarbeidet ivaretas av NSFU" og "NSFU er NSF's ungdomsorganisasjon."

Bakgrunnen og begrunnelsen for å opprette NSFU som selvstendig organisasjon var på den ene siden å sikre offentlige støtte midler til sjakken og på den andre siden å styrke barne- og ungdomsarbeidet og dermed rekrutteringen i norsk sjakk.

På den økonomiske siden av saken var og er viktig, desto mer som Norges Sjakkeforbund til dags dato ikke har lyktes med å sikre seg noen slags offentlig støtte til driften sentralt. Samtidig som NSF må søke å gjøre noe med det urimelige at en slik landsomfattende kulturorganisasjon ikke får del i statens kulturmidler, bør man innse det naturlige i at myndighetene prioriterer (enda) høyere å bruke midler til forebyggende ungdomsarbeid - midler som øremerkes til dette formål.

Her kommer NSFU inn som fullverdig, demokratisk ungdomsorganisasjon med 3797 medlemmer ved utgangen av 1985. NSFU mottar som sådan kr. 356.595,- som sentral driftsstøtte for inneværende år fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet (STUD).

Dette er midler som klart og direkte kommer Sjakke-Norge til gode og dermed er uunnværlige for den aktivitet som drives i begge forbund idag. Fra 1980 har NSF og NSFU avtalt en fordeling av ansvar og arbeid som innebærer at NSFU generelt tar seg av juniorsjakk i vid forstand, unntatt det som gjelder NSF's egen lønnetturnering. De to forbund har også en løpende kontorsamarbeidsavtale som ved felles anledninger bidrar til å holde hjulene i gang, som det bør være kjent, har NSFU gjennomført en rekke nye tiltak som junior-trening, årlig sjakkseir, NM for jenter osv.

Men det er ytterligere forbedringer i "Norsk sjakk" må ikke vinkles slik at det kan ramme hva som er oppnådd gjennom et stort arbeid i NSFU og norsk ungdomssjakk, både sentralt, på kretsplan og lokalt. Vi må kunne unngå noen slags mistenksomhet av krefter i vår ungdomsorganisasjon. Snarere tvert om fortjener NSFU full støtte fra alle sjakkvenner i Norges land.

ØB

Oslo Schakselskap i dur og moll

Norgesmesterlaget 1986 på premieutdelingen. Fra venstre Ragnar Hoem, Bjørn Tiller, Jari H. Ulrichsen, ikke-spillende kaptein Ole Chr. Moen, Simen Agdestein, Espen Agdestein og Einar Hattbak. Arne Vinje var ikke til stede.

Oslo Schakselskap er Norgesmester for femtende gang og for sjunde år på rad. Klubbens annettlag sikret dobbeltseieren. Det hele kan høres litt stereotypt og hverdagslig ut, og det er kanskje en viss belastning for lagsjakken her i landet at én klubb er såpass suveren år ut og år inn.

Men årets finale var på flere måter egentlig et skritt i positiv retning. Oslo Schakselskaps formann og mesterlagets kaptein Ole Chr. Moen, som selv har spilt på vinnerlaget hele ni ganger, forklarer:

- Det er gledelig at nivået var høyere enn i noen finale i alle fall siden 1977 da "Fischer" var med. Det ble ikke overkjørsel i noen kamp, og vi var ute å kjøre minst to ganger. Mot annettlaget kunne vi ha tapt, og mot Randberg skulle det vel vært uavgjort. Kampen mot Brugata tror jeg ga et riktig resultat slik kampen utviklet seg.

- Hvordan vil du karakterisere dine egne spilleres innsats?

- Simen spilte bra. Tiller spilte også bra, men hadde ganske dårlig uttelling. At Espen ikke tapte noe parti var et under, men det sier også mye om hans fighting spirit. Ragnar spilte godt. Ellers er det verdt å merke seg at laget vårt består av spillere som sjelden taper. Dette er viktigere enn å vinne mange partier når det er lagpoengene som teller.

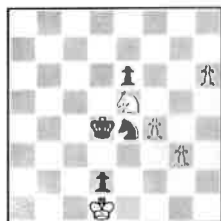
Randberg Sjakklubb ble laget som framfor noe satte farge på årets NM-finale. Sent lørdag ettermiddag var det faktisk noenlunde seriøse sjanser til at oljelaget fra Rogaland kunne bli Norgesmestere - i tilfelle sikkert tidenes mest overraskende. Randberg hadde tidligere tatt nestefavoritten Brugata på senga, mens Brugata på sin side eliminerte OSS II fra mesterskapskampen i runden etter. Arild Lauvsnes kommer nok lenge til å huske kampen Randberg - OSS I og sitt eget

Finalen i NM for klubb lag

	Oslo den 8-11/5 -86							
1 Oslo Schakselskap I	x	3½	3½	4	5	5	10	21
2 Oslo Schakselskap II	2½	x	2	5½	4½	5	6	19½
3 Brugata Sjakklubb	2½	4	x	2½	5	4½	6	18½
4 Randberg Sjakklubb	2	½	3½	x	4½	4	6	14½
5 Steinkjer Sjakklag	1	1½	1	1½	x	4½	2	9½
6 Tromsø Sjakklubb	1	1	1½	2	1½	x	0	7

parti mot Espen Agdestein der han hadde fått opp et vunnet springersluttpill:

Svart: Espen Agdestein, OSS I

Hvit: Arild Lauvsnes, Randaberg

I diagramstillingen vinner hvit rett fram med 50 h7 Kc3 51 h8d Sf2+ 52 Ke2 d1d+ 53 Kxf2, og hvit vil etterhvert parene en sjakk med avdekkersjakk med springeren. Lauvsnes valgte det også naturlige og "sikrere" 50 Sf3+? Kc3 51 5xd2 men etter 51 - Sf6! viser det seg at hvit tross tre merbender ikke er i stand til å vinne, 52 Ke4 53 e5 56 Sd2+ Kf3 57 Dc5 Kce5 58 Sf3+ Kf6 59 Kd3 Kf6 og i denne stillingen med to verdiløse merbender og åpenbart uten gevinstsjanser til noen av partene, satt hvit rolig og tapte på tid! I tidens løp hadde han streket 60 trekk på notasjonsskjemaet og stått på dette. Alle lovlige trekk gir remis, Men, 0-1

"La grande finale"

Trekningen plasserte for sikkerhets skyld den antatt avgjørende kampen mellom OSS I og Østlandserovinner Brugata i siste runde. Men da søndag morgen opprant, hadde det allerede skjedd såpass mye at Brugata trengte seier 4-2. Vanskelig, og denne dagen gikk det svært urealistisk. Tre av partiene følger:

Simen Agdestein kommenterer:

Hvit: Jonathan Tisdall, Brugata

Svart: Simen Agdestein, OSS I
NIMZOINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 1 0M for lag spilte jeg 3 - Lb4+ mot samme spiller, og etter 4 Sc3 0-0 5 Lg5 c5 6 e3 kom vi etterhvert inn i en stilling fra VM-matchen Kasparov-Karpov. Siden Tisdall var til stede under matchen og kjennet de partiene, ville jeg unngå en VM-variant, men lyktes ikke. 4 Sc3 Lb4 P5 4 - Lb7 kan vi gå inn i a3-varianten uten å tenke på varianter med Lb6. 5

Mark Schlagenhauf, Randaberg bidro med hele 3½ poeng på 4 partier.

Etter dette gikk Randaberg-laget mer eller mindre opp i himlingen i siste runde mot OSS II. Resultatet 5½-½, den største utklassingen overhodet i mesterskapet, lar seg bare forklare som en dels psykisk reaksjon etter kampen mot OSS I, der forøvrig også Helge Gundersen hadde gevinstsjanser mot Hoen. Det ville naturligvis i alle tilfeller vært langt fram til en seier over OSS II og håp om NM-tittel. Men en fargerik innsats var det av Randaberg.

Lg5 Lb7 6 e3 0-0 Mer nøyaktig er 6 - Lxc3+ 7 bxc3 d6 for å ha muligheten til å rokere langt - eller ikke rokere i det hele tatt. 7 Ld3 Lxc3+ 8 bxc3 d6 9 Sd2 Sbd7 9 - Lxg2 10 Tgl Lb7 ser farlig ut, men hvis man er glad i bønder, så kanskje. . . 11 Lh6 g6 12 Lxf8 Dxf8 eller 12 h4 Kh8 13 h5 Tg8 (13 - Sxh5 14 Dxh5+ gxh5 15 Lg7+ og Lf6 matt.) er ikke klart. 10 f3?! Etter 10 Dc2 hadde det vært 7. matchparti der det fulgte 10 - h6 11 Lh4 g5 12 Lg3 Sh5 13 Dd1 Sg7. Etter trettetrekket slipper jeg å spille h6, om det skulle være noen fordel. 10 - Te8 11 Dc2 Sf8 12 0-0 På 12 Se4 følger også - Tc8 med ideen 13 - Lxe4 14 Lxe4 c5. 13 Sxf6 gxf6 er OK for svart. 12 - Tc8 13 f4 Med denne planen var 10 f3 et tempotap. Nå rekker svart å få motspill før han blir løpt overende. 13 - c5 14 f5 14 e4 cxd4 15 e5 dxc3 16 Dxd3 (16 exf6 gxf6) dxe5 17 fxe5 Sd5! og vinner er en viktig variant. 14 - h6 14 - e5 15 d5 er døden. 15 Lh4 cxd4 16 e4d4 16 fxe6 g5! 17 exf7+ Kxf7 18

1. runde:

OSS II - OSS I 2½-3½. J Gausel-B Tiller ½-½, R Bjerke-E Agdestein ½-½, P-O Liabrotro-A Vinje 1-0, V Guddahl-R Hoen ½-½, K O Løken-E Hatlebakk 0-1, A Semakoff-J H Ulrichsen 0-1.

Tromsø - Randaberg 2-4. J Høie-T G Harestad 1-0, T W Larsen-A Lauvsnes 0-1, J S Christiansen-I Steedman 0-1, A Andreassen-H Eggedal-Nissen 1-0, F Bull Jøger-M Schlägenhauf 0-1, M Borge-K H Storland 0-1.

Brugata - Steinkjer 5-1. J Tisdall-F Hovde ½-½, L Øgaard-J B Eilertsen 1-0, E Poulsen-T Fikseauget 1-0, N R Grotnes-M Rolvåg 1-0, O Ø Bergstad-O R Holmen 1-0, A Espersen-H Holmen 0-1.

2. runde:

OSS II - Tromsø 5-1. E Gausel-J Høie 1-0, R Bjerke-T W Larsen 1-0, P-O Liabrotro-I S Christiansen 1-0, V Guddahl-M Bergvoll 0-1, K O Løken-A Andreassen 1-0, A Solliid-F Bull Jøger 1-0.

Randaberg - Brugata 3½-2½. T G Harestad-I Tisdall ½-½, A Lauvsnes-L Øgaard 0-1, J Steedman-I Poulsen 1-0, H Gundersen-N R Grotnes 1-0, M Schlägenhauf-O R Bergstad 1-0, K H Storland-A Semakoff 0-1.

3. runde:

OSS II - Steinkjer 5-1. S Agdestein-F Hovde 1-0, E Agdestein-J B Eilertsen ½-½, A Vinje-T Fikseauget 1-0, R Hoen-M Rolvåg ½-½, E Hatlebakk-O R Holmen 1-0, J R Ulrichsen-H Holmen 1-0.

4. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

5. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

6. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

7. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

8. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

9. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

10. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

11. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

12. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

13. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

14. runde:

OSS II - Steinkjer 4½-1½. E Gausel-F Hovde ½-½, R Bjerke-J B Eilertsen ½-½, P-O Liabrotro-T Fikseauget 1-0, V Guddahl-M Rolvåg ½-½, A Semakoff-H Holmen 1-0, S Solliid-A O Trana 1-0.

Tromsø - Brugata 1½-4½. J Høie-J Tisdall 0-1, T W Larsen-L Øgaard 0-1, J S Christiansen-E Poulsen 0-1, M Bergvoll-N R Grotnes 0-1, A Andreassen-O R Bergstad 1-0, F B Jøger-A Espersen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

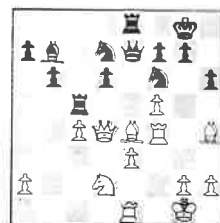
OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

OSS I - Randaberg 4-2. B Tiller-T G Harestad ½-½, E Agdestein-A Lauvsnes 1-0, A Vinje-J Steedman ½-½, R Hoen-H Gundersen ½-½, E Hatlebakk-B Eggedal-Nissen 1-0, K H Storland-J H Ulrichsen ½-½.

Lg3 dxc3 19 Se4 Lxe4 20 Lxe4 Kg7 gir svart en sunn merbonde. 16 - e5 17 Db2 exd4 18 Dxd4?! 18 exd4 er nok bedre selv om svart har aktivt spill etter 18 - Te3. Etter 18 Dxd4 har svart en posisjonelt vunnet stilling. 18 - De7 Mer nøyaktig er 18 - S8d7 for å sjalte ut muligheten 19 Lxf6 som kan besvares med enten 19 - Dxe3+ eller 19 - Dxf6. Etter 18 - S8d7 taper 19 Dxd6 Sc5. 19 Tael S8d7 20 Tf4 Tc5 21 Le4? En bukk. Hvit må finne seg i å forsvare seg passivt.

21 - Lxe4 22 Sxe4 Dxe4! 23 Lxf6 23 Txe4 Txe4 24 Dxd6 Txf4 ser ikke pent ut for hvit. 23 - Dxd4 24 Lxd4 Txc4 Med merbonde og dårlig hvit bondestilling burde det ikke være så vanskelig å vinne som jeg gjør det til. Jeg hadde heldigvis råd til litt rot før tidskontrollen ved det 40. trekket. 25 Te2 Sf6 26 g4 Sd5 27 Tf2 Te4 28 h3 Kf8

29 Kh2 Sb4 30 Kg3 Sc6 31 Lb2 f6 32 Kf3 Se5+ 33 Lxe5 Txe5 34 Td2 Tc3 35 Tfe2 Ke7 36 Td4 Kd7 37 Kf4 Kc6?! Kaster ikke bort vinsten, men enklere er f.eks. 37 - d5 eller 37 - b5 med ideen Tc4. 38 e4 Kc7 Jeg holdt på å tape på tid av å regne på 38 - Ta5 39 Ted2 Taa3 40 Txd6+ Kb5, men hvit kan hindre Tf3 matt med både 41 Tf2 og 41 e5. 39 Ted2 Tc6 40 h4 b5 41 g5 hxg5+ 42 hxg5 Tc4 43 gxf6 43 Txd6 Txe4+ 44 Kg3 Tg4+ Kh3 Txf6 vinner. 43 - Txd4 44 Txd4 Både 44 f7 og 44 fxg7 taper etter 44 - Txe4+. 44 - gxf6 45 Kg4 d5 46 exd5 Kd6 47 a4 Txd5 48 Te4 Te5 49 Td4+ Kc5 50 Td7 bxa4 51 Tf7 a3 52 Txf6 Te4+ 0-1

Eivind Poulsen kommenterer:

Hvit: Eivind Poulsen, Brugata

Svart: Arne Vinje, OSS I

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 d6 6 Le2 a6 7 0-0 Dc7 8 f4 Sc6 9 Kh1 Le7 10 a4 0-0 11 Le3 Ld7 Kasparov spilte 11 - Te8!? i VM-matchen mot Karpov. 12 Sb3!? Forhindrer planen Sxd4 og Lc5, og trekket ville vært galt i b6 11. trekk, da svart ville spart tid med b6 og Lc8-b7. 12 - b6 13 Lf3 T5b 14 De2 Dc8?! Vinje fryktet 14 - Lc5 15 Dc7! som truer Sd5. Mer kritisk er 14 - Sa5!? 15 Sd2! b5 16

axb5 axb5 17 e5 Se8 18 Df2 Sc6! med uklart spill, Vogt-Tompa 1979. Jeg synes også at 14 - Sb4! 15 g4 Lc6 16 g5 Sd7 ser interessant ut. 15 g4 Sb4 16 g5 Se8 17 Lg4 Db7 17 - f6! gir uklart spill. 18 Lf3 Dc7?! 18 - Dc8! og hvit må finne en ny plan. 19 Sd4! Nå kan 19 - e5? besvares fordelaktig med 20 Sf5. 19 - g6 20 f5! Med klar fordel. 20 - exf5 21 exf5 gxf5 22 Sd5! Sxd5 23 Lxd5 Sg7 Svarts stilling kolapser om f5 faller. 24 Dxa6 Le6 - 25 c4?! Verken 25 Lg2?? Lc4 eller 25 Sxe6 fxe6 er særlig godt. Men 25 Db5! var den enkle måten å beholde fordel på. 25 - Lxd5?! Bedre 25 - f4! med "fighting chances", selv om hvit står best. 26 cxd5 Dc5 27 Db5 f4! Det eneste trekket som gir en real fight, fordi 28 Sf5 fxe3 29 Sxe7+ Kh8 30 Tael Dd4! ikke gir hvit noe som helst. 28 Lf2! Lxg5 29 Sc6 Dxb5 29 - Dc2 30 Sxb8 De4+ 31 Kg1 f3 32 Kh1! gir ikke spill for kvaliteten. 30 axb5 Tb7

31 Ta6! Tross bonde under har hvit avgjørende fordel, pga. mer aktive brikker. Svart kan ikke ofre b-bonden. 31 - Ld8 32 Ld4 Truer 33 Sxd8 Txd8 34 Lf6 og 35 Tg1. 32 - f5 33 Txf4 Lf6 Å ofre b-bonden er det samme som å gi opp partiet, men svart har faktisk ingen rimelig plan. På f.eks. 33 - Lc7 følger 34 Tf1 h6 35 Tg1 Tf7 (vitsen med 34 - h6 var at 36 Ta6 besvares med Kh7) 36 Ta6 Kh7 37 Tg2! (alle svarts offiserer er pått, med unntak av Tf7) 37 - Td7 38 Tf8! f4 39 Kg1 f3 40 Tg3 f2+ 41 Kf1 h5 42 h4! og trekk-tvungen er komplett. 34 Txb6 Td7 35 Lxf6 Lxf6 36 Tbd+ Kf7 37 b6 Kg6 38 b7 Tf7 39 Sa5! 39 Tb4? f4! er uklart. 39 - Tc7 40 Tb4! 40 Tc8 gir også klar fordel. 40 - Tfe7 41 Tc8 1-0

En tradisjonsbærer

50 år er gått siden Norsk Sjakkforbund, som vi dengang het, arrangerte det første norgesmesterskapet for lag. Først i nyere tid har mesterskapet egentlig blitt

NORGESMESTERE FOR LAG

1936-1986

1936	Sjakkklubben av 1911
1937	Oslo Schakselskap
1938	Stavanger Sjakkklubb
1939	Oslo Schakselskap
1940	Sjakkklubben Stjernen
1946	Bergens Schakkklub
1958	Oslo Schakselskap
1967	Bergens Schakkklub
1968	Oslo Schakselskap
1971	Torshov Sjakkklubb
1972	Stabekk Sjakkklubb
1973	Sjakkklubben Fischer
1974	Oslo Schakselskap
1975	Sjakkklubben Fischer
1976	Sjakkklubben Fischer
1977	Oslo Schakselskap
1978	Oslo Schakselskap
1979	Akademisk Sjakkklubb
1980	Oslo Schakselskap
1981	Oslo Schakselskap
1982	Oslo Schakselskap
1983	Oslo Schakselskap
1984	Oslo Schakselskap
1985	Oslo Schakselskap
1986	Oslo Schakselskap

en fast og sentral begivenhet. Vår oversikt viser at Oslo Schakselskap har vært suverene. Noen år har de ikke deltatt, men de er faktisk blitt beseiret ved i alle fall minst fem anledninger.

Ragnar Hoen (45) er ved siden av å være den nordmann som har spilt flest olympiader også den som har gått til topps flest ganger i lag-NM - en lagspiller framfor noen. Årets mesterskap var hans tredje. Han har vært med alle de ti siste gangene OSS har vunnet.

Han vant scoret også Hoen jevnt og uheldig med poeng for sitt lag: 3½ av 5 (3000 top. I den viktige susterunden fikk han en type stilling der han alltid er i ett med motstanderen mangler motspill.

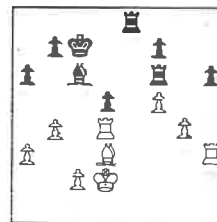
Ragnar Hoen kommenterer:

Hvit: Ragnar Hoen, OSS I
Svart: Nils R Grotnes, Brugata

SICILIANSK

1 g4 c5 2 Sf3 e6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 d6 6 Le3 Le7 7 g4! En variant som Karpov har popularisert i de senere år og som normalt starter etter 6 g4. 7 - h6 8 Tg1 Sc6 9 Sb3 Her er vi på oppløyet mark i følge Grotnes, og han mente at det riktige var 9 De2 for å forberede lang rokade. Nå velger han

en fortsettelse som gir ham nødvendige problemer. Det riktige var sannsynligvis 9 - Dc7, a6, Ld7 osv. 9 - d5?! 10 exd5 Sxd5 11 Sxd5 Dxd5? 12 Dxd5 exd5 Svart burde i alle fall ha spilt 11 - exd5 og unngått dronningbytte. Hvit får nå klare angrepsspunkter i stillingen og svart må slite med en singelbonde på d5. 13 0-0-0 Le6 14 f4! g6 15 Sd4 Lc5 16 Tg3! Sxd4 17 Lxd4 Lxd4 18 Txd4 0-0-0 19 Ld3 Td6 20 Kd2 Kc7 21 a3 g5 22 Le2 Ld7 23 Tc3+ Lc6 24 b4 Kb6 25 Th3 Thd8 26 Th5! Den grunnleggende idé i slike stillinger hvor motparten har pådratt seg en singelbonde i sentrum, er å blokkere og isolere den før man setter inn det avgjørende støtet. 26 - Tf6 27 f5 Te8 28 h4 gxh4 29 Txb4 a6 30 Th3 Kc7 31 Ld3

31 - Kd6? En klar feil. Svart burde i steden prøvd 31 - Tg8 og satt den hvite g-bonden under press etter Tg5, og eventuelt h5 som en viktig trussel. 32 c4 Te5 33 c5+ Kc7 34 Te3 Txe3 35 Kxe3 Et skoleeksempel på at 33 c5+ er spilt i riktig rekkefølge før tårnabytte. Hvits kongevandring avgjør partiet. 35 - b6 36 Kf4 bxc5 37 bxc5 Lb5 38 Txd5 Tc6 39 Ke5 Lxd3 40 Txd3 Txc5+ Heller ikke 40 - f6+ 41 Kd5 hjelper svart i det lange løp pga. den uheldige tårnplasseringen. 41 Kf6 Tc4 42 Tg3 Kd6 43 Kxf7 Ke5 44 Kg6 Tc6+ 45 Kh5 1-0

Nest etter Ragnar Hoens 10 mesterskap, toppes den individuelle statistikken av Ole Chr. Moen og Leif Øgaard med 9, Arne Vinje (Gulbrandsen) 8 og Aleks Semakoff 6 NM-titler.

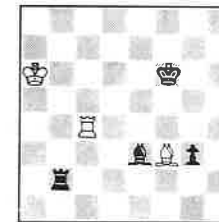
Mareritt av et sluttspill!

Einar Hatlebakk kommenterer:

Kampen mellom OSS II og OSS I i 1. runde ble meget jevn. Etter at 5 partier var ferdigspilt var stillingen uavgjort 2½-2½. Partiet på 5. bord ble meget langt, og etter 7 timers spill hadde følgende stilling

oppstått:

Svart: Einar Hatlebakk, OSS I

Hvit: Knut Ove Løken, OSS II

Svart velger å gå over i et sluttspill med tårn og løper mot tårn. Dette sluttspillet er remis, men kan gi gode praktiske vinstjanser. 69 - g2 70 Lxg2 Txg2 71 Kb5 Ke5 72 Tc3 Ld4 73 Th3 Kd5 74 Th5+ Le5 75 Th4 Tg1 76 Tb4 Tg8 77 Ka4 Lc3 78 Tb7 Tg1 79 Td7+ Kc6 80 Th7 Hvit var i tidsnød. Med 80 Td3 kunne han forlenget kampen om å bli trent tilbake til a-linjen. 80 - Tb1 81 Th5 Lb4 82 Th6+Ld6 83 Th4 Det er oppstått en stilling som er kjent fra teorien som remis. 83 - Lc5 84 Th6+ Kd5

85 Th4? Et avgjørende feiltrekk. Riktig var 85 Ka5 Ld4 86 Ka6 Kc4 87 Tg6. Svart kan ikke komme videre. Etter 87 - Lc5 88 Th5 Kd5 89 Ka5 Ld6 90 Ka4 Kc6 91 Th4 er vi tilbake til samme stilling som etter hvits 83. trekk. 85 - Ld4 86 Ka5 Dette trekket gjør at svart vinner i løpet av noen få trekk. Et bedre forsvar er: 86 Th5+ Kc4 87 Th3 Tb7 84 Th5. Stillingen er vunnet for svart, men han må gjennomføre en noe komplisert manøver: 84 - Tb2 85 Th3 Lf2 86 Tf3 Lc5 87 Tf4 Ld4 88 Tf3 Tb4+ 89 Ka3 Tb7 90 Ka2 Tb2+ 91 Ka3 Te2 92 Ka4 Le3 93 Ka3 Lc5+ 94 Ka4 Ta2+ 95 Ta3 Txa3 matt. 86 - Kc4 Hvis hvits tårn hadde slått på h6 hadde stillingen vært remis. 87 Ka6 Tb6+ 88 Ka5 Tg6 Men ikke 88 - Tb7? 89 Th6 med remisstilling. Det truer nå 89 - Tg1 90 Ka6 Tg7 med ugardelig matt. 89 Te4 Tg5+ og hvit ga opp. På 90 Ka4 eller Ka6 følger Tg7. 0-1

Pål-Ole Liabørø kommenterer:

Hvit: Pål-Ole Liabørø, OSS II

Svart: Arne Vinje, OSS I

DRONNINGINDISK

1 c4 e6 2 d4 Sf6 3 Sf3 b6 4 g3 Lb7 5 Lg2 Le7 6 Sc3 Se4 7 Ld2 0-0 8 0-0 f5 9 d5 Lf6 10 Tc1 c5 Vanligere er 10 - Sa6. 11 Se1!? Sxd2 12 Dxd2 e5 13 f4 Om stillingen nå åpnes, vil hvit få fordel. 13 e4 var dårlig pga. 13 - f4! 13 - e4! 14 e3 d6 15 g4 g6 16 g5 Lg7 17 h4 h5? Akseptabelt er 17 - Sa6 18 h5 De8 (18 - Sc7? 19 hxc6 hxc6 20 Sxe4! er enda dårligere enn partifortsettelsen pga. den åpne h-linjen.) 19 Lh3 Sc7 20 Sg2 b5 med gjensidige sjanser. 18 Sxe4! fxe4 19 Lxe4 De8 Interessant er 19 - Tf5!? for å få to lette mot tårn og bonde. Vanligvis er det fordelaktig i lukkede stillinger. Her vil svart imidlertid få en svak f- og h-bonde. 20 Dd3 Kh7 21 f5 Sd7! Alternativt 21 - gxf5 22 Lxf5+ Txf5 23 Dxf5+ Kg8 (23 - Dg6 24 Dxg6+ Kxg6 25 Sg2) 24 g6! gir hvit sterke trusler, f.eks. 24 - Dxe3+ 25 Tf2 osv. Best er 24 - Lc8 25 Dxe3+ 26 Tf2 Dh6! 27 Dxe3 Lxe3 28 Tc3 Lg7 29 Te3! og hvit har likevel klar fordel. 22 f6 Det er mulig at 22 fxc6+ er bedre. Jeg stoppet opp etter 22 - Kg8 23 Sg2 Se5 24 Dc2 Lc8 25 Txf8+ Lxf8 26 Tf1 Tb8 27 Sf4 Lg4 28 Lf5 og syntes at det var for uklart. Hvis svart samarbeider med 28 - Sf3+? vinner hvit etter 29 Txf3!! Lxf3 30 Le6+ Kh8 31 g7! Kxg7 (31 - Lxg7 32 Sg6+ Kh7 33 Sf8+ Kh8 34 Dh7 matt) 32 Dc3+ Kh7 33 g6+. 22 - Lxf6! Etter det dårligere 22 - Sxf6 23 gxf6 Lxf6 24 Tc2! får hvit et farlig an grep. 23 gxf6 Sxf6 24 Sf3! Kh6 24 - Sxe4? 25 Dxe4 Dxe4 26 Sg5 Kg7 27 Sg4 gir klar fordel til hvit. 25 Sg5 Det 26 Tc2 Sxe4 26 - Dg1? 27 Tg1 Dxe4 28 Sf7! 27 Dxe4 Txf6 28 Dxf1 1100

En kritisk stilling. Bra er nå 29 Tf2! Txf2+ 30 Kxf2 Dxb2+ 31 Kg3 Df6 (31 - De5+ 32 Dxe5 dxe5 33 Sf7+ med klar sluttspillfordel) 32 De8 Ld6 33 Dd7

Dg7 34 Dxd6, da 34 - Lxc4 ikke går pga. 35 Df4. Etter 30 - Dh2+ 31 Kf1 Lc8 har hvit det sterke 32 Df4! (32 - Dh1+ 33 Kf2, og 32 - Lh3?? 33 Sxh3+). Svart er tvunget til å bytte dronning. Samtidig mister han d-bonden. Jeg konsentrerte meg om: 29 Ke2? Df6 29 - Dh2+ 30 Kd3 Dg1 31 De7 Df1+ 32 Te2! Dd1+ 33 Kc3 Dc1+ 34 Kb3 og hvit vinner (34 - Dd1+ 35 Tc2 Dd3+ 35 Tc2 Dd3+ 36 Tc3 Dd1+ 37 Ka3). 30 Df3 Dg7? 30 - Dxf3+ 31 Sxf3 Lc8 32 Sg5 Lf5! gir gode remisemuligheter, selv om hvit har praktiske vinstsjanser. 31 Dg3 Lc8? Vinje forsøker seg i gjensidig tidsnød. Etter 31 - De7 32 Ke1 truer 33 Tf2. 32 Dxd6 Lg4+ 33 Ke1 Tf6 34 Dg3 b5 35 cxb5 Dd7 36 Tf2 Dxb5 37 De5! Db4+ 38 Dc3 Dxc3 39 bxc3 Kg7 40 e4 Txf2 41 Kxf2 Kf6 42 Ke3 Ke5 43 Sf7+ Kf6 44 Sg5 Ke5 45 Sf3+ 1-0

«FEILKOMMENTARER»

Kommentatoren til partiet Moe Nilssen - Steedman i nr. 2 (s.7) var ifølge vår medarbeider Petter Stigar tildeis nokså feilaktige, og vi overlater spalteplassen til ham:

* 11 - b5 er en kjent feil! Skal svart bytte på d4 bør han gjøre det straks, slik at hvit ikke kan ta tilbake med løperen. 11 - Sxd4 12 Txd4 b5! er stadig en feil.

* 12 - Sfd7? er ikke bedre enn 12 - bxd4, det taper derimot øyeblikkelig etter 13 Sd5! Undertegnede gikk på denne linjemen en gang i Stjernens A-klasse i 1975.

* 14 - b6 er neppe noen forbedring av 14 - bc5; etter 15 Sd5! exd5 16 Lxd5 Lf7 17 g6! kan svart pakke sakene.

* I varianten 15 - b4 16 Lf6 Te8 17 Tg4 hxc3 18 Th4 er det vennlig av svart å gå matt med 18 - h6 19 Dxe6. Verden har imidlertid sett eksempler på 18 - Lf6 19 gxf6 Kf8, som det nok er en smule tørrere i. Hvits angrep er riktignok tilnærmet avgjørende.

* Trøstet for 17 Lf6 vinner også 17 Td3! utav videre.

Et lite hode Høiere

ved Jan S. Berglund

Johannes Høie, Tromsø ble Nord-Norsk Mester da årets mesterskap gikk av stabelen i Harstad 29/4-3/5. Frøde Bull Jæger, også fra Tromsø, vant knepent tittelen i Juniorklassen foran Harstadjunioren Kjell Næssvold. Ingar Burchard, Hammerfest tok den siste tittelen ved å vinne Lilleputtklassen helt suverent med 6 poeng av 6 mulige, og hele 2 poeng foran nestemann.

Turneringen klarte i år å samle bare 59 deltakere, noe som må sies å være skuffende lavt til et Nord-Norsk Mesterskap i sjakk å være. Til tross for dette faktum ble turneringen spilt under trivelige forhold på Heggen videregående skole. Harstad Sjakkklubb skal ha all ære for et prikkfritt arrangement under kyndig ledelse av Steinar Jenssen, som for anledningen var importert fra Narvik.

Mesterklassen var i år tynnere besatt enn vanlig, og spesielt savnet man de mangeårige mestre Gunnar Johnsen og Stein Jensen. Dette skal på ingen måte ta æren fra Høies mesterskap, som han vant fullt fortjent et halvt poeng foran Tor Kristian Schølseth fra Kirkenes. Disse to hadde på forhånd høyest rating, så det var nok ingen tilfeldighet at kampen i første rekke kom til å stå mellom dem. Schølseth måtte imidlertid gi fra seg en

Johannes Høie (t.v.) remiserte i siste runde mot vår referent Jan-Sigmund.

remis mer enn legen fra Tromsø, og dermed var løpet kjørt. Johs. Høie kunne trykke det hele med en remis i siste runde.

Johs. Høie kommenterer:

Hvit: Johs. Høie, Tromsø

Svart: Terje W Larsen, Tromsø

NIMZOINDISK

1 d4 e6 2 c4 Sf6 3 Sc3 Lb4 4 e3 b6 5 Se2 La6 6 a3 Le7 Mer ambisiøst er - Lxc3+ slik bl.a. Kortchnoi spilte mot Øgård i det berømte radiopartiet i 1982. 7 Sg3 d5 8 b3?! Et tvilsomt trekk, men jeg avsto fra det objektivt bedre 8 cxd5 grunnet at jeg synes det forflatet for mye. Etter teksttrekket får svart gode utsikter. 8 - 0-0 9 Ld3 c5! 10 0-0?! Bedre men fremdeles flatt er 10 cxd5. 10 - dxc4 11 bxc4 cxd4 12 exd4 Sbd7? Etter teksttrekket står selvfølgelig svart bra, men etter 12 - Sc6 er ikke den hvite stillingen verdt mye. 13 Lb2 Dc8 14 De2 Te8! Vanskelig-gjør d5. 15 Tacl Ld6! 16 Sxe4 Lf4 17 Tc2 Lb7 18 Lcl Lxcl 19 Tcxcl Dc6 20 Tfel Ted8? Etter dette kommer hvit for

Nord-Norges mesterskapet

Harstad den 30/4-3/5 1986

Klasse mester:

1 Johannes Høie, Tromsø	2150	+08	+07	+02	+05	+04	+03	5
2 Tor K Schølseth, Kirkenes	2152	+05	+09	+01	+04	+07	+06	4½
3 Jan S Berglund, Hammerfest	2082	+11	+10	+04	+07	+08	+01	4

4. T W Larsen, Tromsø 3½ 5. L Bjørnstad, Kirkenes 3 6. Karstein Aubert, Harstad 3 7. S.H.Johnsen, Vadsø 3 8. M Johnsen, Nordkapp 3 9. K Aanes, Harstad 2 10. F Henriksen, Bodø 1½ 11. R Iivonen, Harstad 1¼ 12. E Fløtten, Kirkenes 0¼

Klasse I,II og III:

1 Trond E Nilsen, Tromsø	1565	+16	+04	+06	+13	+07	+03	5
2 Vidar Bye, Kirkenes		+19	+09	+13	+03	+12	+04	5
3 Lars Andreassen, Narvik	1428	+07	+17	+10	+02	+04	+01	4½
4 Trygve Olsen, Tana	1309	+17	+01	+11	+10	+03	+02	4½

5. I Nilsen, Kirkenes 3 6. M Schølseth, Kirkenes 3 7. G B Skothegn, Harstad 3 8. A Sandbakk, Narvik 3 9. H Mølhusen, Harstad 3 10. R Storslett, Tromsø 3 11. E Vang, Harstad 3 12. E Grundstad, Bodø 3 13. A Myrland, Harstad 2 14. R M Grønås, Tromsø 2 15. E Kendal, Harstad 2 16. T Berggaard, Harstad 2 17. K A Carlsen, Harstad 2 18. L Ulstøl, Harstad 2 19. L E Jensen, Harstad 1

Klasse junior:

1 Frode Bull Jæger, Tromsø	1387	+07	+03	+06	+02	+04	+05	5
2 Kjell Næssvold, Harstad	1774	+04	+08	+03	+01	+05	+07	5
3 Lasse Ruud, Narvik	1302	+09	+01	+02	+10	+06	+04	3½

4. S H Olsen, Harstad 3 5. T Indbry, Kirkenes 3 6. B Fløtten, Kirkenes 3 7. V Paulsen, Hammerfest 3 8. B Johansen, Kirkenes 2 9. J T Larsen, Hammerfest 2 10. J Steinheim, Hammerfest 2 11. B Grundstad, Bodø 2

Klasse lilleputt:

1 Ingar Burchard, Hammerfest	958	+04	+08	+07	+03	+05	+02	6
2 Jonas Holte, Harstad		-05	+10	+08	+04	+03	-01	4
3 Henning Rosenlund, Harstad		+10	+05	+06	-01	-02	+13	4

4. T Pedersen, Harstad 4 5. M Alvestad, Harstad 4 6. N G Gagama, Hammerfest 4 7. R Madsen, Harstad 3 8. T Tande, Hammerfest 3 9. A K Karlsen, Harstad 3 10. K M Berg, Harstad 5 11. S I Berg, Harstad 3 12. J Olsen, Harstad 3 13. M Nicolaysen, Harstad 2½ 14. L M Karlsen, Harstad 2 15. N Rosenlund, Harstad 2 15. K R Myrland, Harstad 2 17. A Danielsen, Harstad 1½

alvor med i partiet igjen. Bedre var 20 - Tac8, og svart står best. 21 d5(!) exd5 22 cxd5 Dxd5 23 Lc4 De5 På 23 - Da5 kan følge 24 Sxf6+ Sxf6 25 Lxf7+. 24 Sxf6+ Dxf6 25 Tcd1 Sc5?? Etter dette er det slutt. Bedre var 25 - Sf8 26 Txd8+ Txd8 27 De7 Td7 28 Dxf6+ gxf6 29 Sf5, og jeg tror ikke hvit står dårligere enn han gjorde før 21 d5.

26 Sh5 Dc6 Etter 26 = Dg5 27 Tcd1 Dxd8 28 De5 Df8 29 Te3 er det også slutt. 27 Lxf7+ Kxf7? Tokttrekket bør få spørsmålsteget da det nå er forsert matt. Men svarts stilling er tapt etter 27 - Kh8 28 Dg4 Dh6 (28 = g6 29 Te8+) 29 Txd8+ Txd8 30 h4 Lc6 (Ellers 31 Dd4 fulgt av Te7) 31 Te7 og svart kan omtrent ikke røre seg. Et litt ør-

sempel: 31 = Dc1+ 32 Kh2 Dc3 33 f4 fulgt av Te5. 28 Dc7+ Kg6 29 Dxd7+ Kh5 30 Te5+ 1-0

Juniorklassen ble i år meget spennende, og Frode Bull Jæger vant da også så knepent som overhode mulig foran Kjell Næssvold. De fikk begge fem poeng, men Frode hadde et halvt kvalitetspoeng mer. Beteren må likevel sies å være fortjent hvis man tar i betraktning det spillet disse to leverte. Frode spilte godt i seks runder, og hans tap i fjerde runde mot Kjell skyldtes en stygg forbiseelse - Næssvold var nemlig matt i ett trekk uten at Frode så det. Et stygt utslag av konkurranseenergi. Bull Jæger har bare 1387 i rating på den siste lista, men dette er helt misvisende for hans spillestyrke. Hans ratingsprestasjoner i det siste ligger godt over 1800.

Lasse Ruud, Narvik vant klasse Junior B.

Petter Stigar kommenterer:

Hvit: Frode Bull Jæger, Tromsø

Svart: Lasse Ruud, Narvik

KONGEINDISK Sämisch

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5

NORDNORSKE MESTERE

1926-1986

- 1926 H Thorud, Svolvær
- 1927 H Thorud, Svolvær
- 1928 Ole Olsen, Harstad
- 1929 Ikke arrangert.
- 1930 Frank Stray, Narvik
- 1931 Wiers-Jensen, Harstad
- 1932 Storm Herseth, Harstad
- 1933 Storm Herseth, Harstad
- 1934 Eskild Kristensen, Narvik
- 1935 Eskild Kristensen, Narvik
- 1936 Ikke arrangert
- 1937 Eskild Kristensen, Narvik
- 1938 Leif Jonssen, Tromsø
- 1939 Alfred Nilsen, Bodø
- 1940-45 Ikke arrangert
- 1946 Alfred Nilsen, Bodø
- 1947 Knut Rossaak, Narvik
- 1948 Eskild Kristensen, Narvik
- 1949 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1950 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1951 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1952 Bjarne Jakobsen, Bodø
- 1953 Tor Jacobsen, Harstad
- 1954 Tor Jacobsen, Harstad
- 1955 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1956 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1957 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1958 Eskild Kristensen, Narvik
- 1959 Aage Larsen, Bodø
- 1960 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1961 Eskild Kristensen, Narvik
- 1962 Erling Kristiansen, Vardø
- 1963 Paul Svedenborg, Narvik
- 1964 Paul Svedenborg, Narvik
- 1965 Eskild Kristensen, Narvik
- 1966 Paul Svedenborg, Narvik
- 1967 Paul Svedenborg, Narvik
- 1968 Frans Larsen, Tromsø
- 1969 Sverre Heim, Tromsø
- 1970 Sigurd Svedenborg, Narvik
- 1971 Hans Eriksen, Harstad
- 1972 Kjell Ole Kristensen, Narvik
- 1973 Gunnar Johnsen, Narvik
- 1974 Gunnar Johnsen, Hammerfest
- 1975 Gunnar Johnsen, Kirkenes
- 1976 Stein Jensen, Harstad
- 1977 Stein Jensen, Harstad
- 1978 Stein Jensen, Harstad
- 1979 Gunnar Johnsen, Tromsø
- 1980 Gunnar Johnsen, Tromsø
- 1981 Kjetil Vollan, Bodø
- 1982 Pål-Ole Liabøtrø, Tromsø
- 1983 Terje Widar Larsen, Tromsø
- 1984 Roar Elseth, Bodø
- 1985 Gunnar Johnsen, Bodø
- 1986 Johs Høie, Tromsø

f3 0-0 6 Lg5!? Et interessant trekk, som pleier å frata de fleste lysten til å danne sentrum med e5, et fremstøt som jo i øyeblikket strander på 7 dxe5 dxe5 8 Dxd8 Txd8 9 Sd5. 6 - c5 7 d5 e6 er den anerkjente resept, men svart er ikke av dem som uten videre lar seg forstyrre: 6 - h6 7 Le3 e5 8 d5 Det er mulig at hvits tempo-gevinst med Dd2 vil veie tyngre i en mer åpen stilling. 8 Sge2 var derimot et sympatisk alternativ. 8 - Sh5?! Normalfeltet - med bonden på h7! Men her ville 8 - Se8 9 Dd2 f5 10 exf5 gxf5 11 0-0-0 gitt mulighet til en smidigere oppdekning av bonden med 11 - Df6. 9 Dd2 Kh7? Svart forærer bort dyrebar tid, og plasserer dertil kongen på et redselsfullt felt. Påkrevet var 9 - f5, og hvis hvit tar bonden med 10 Lxh6, får svart motsjanser etter 10 - Dh4+ 11 Kd1. Nå havner han i et fryktelig dilemma, han kan hverken spille f5 eller la være. 10 0-0-0 f5

11 exf5! gxf5 12 Ld3! Sf6 Svart misser sin siste mulighet til å henge nogenlunde med i partiet, nemlig det tematiske blokadeofferet 12 - e4! 13 fxe4 f4. Nå ruller hvits hvitfeltsoffensiv uforstyrret videre. 13 Sge2 a6 14 Thg1 Sg8 15 g4! Kh8 16 gxf5 Lxf5 17 Lxf5 Txf5 18 Sg3 Tf7 Med dette og det følgende trekk bestreber svart seg på å holde h-bonden. Imidlertid har han ingenting å sette imot i g-linja. 19 Sh5 Dh4 20 Sxg7 Tg7 21 Tg7 Kxg7 22 Tg1+ Kf7 23 Dg2 Se7 24 Dg7+ Ke8 25 Se4 Sd7 26 Dh8+ 1-0

Lilleputtklassen vant Ingar Burchard som han ville. Han var i en klasse for seg, og var ikke på noe tidspunkt i turneringen truet. Ingar er et meget lovende sjakkta- lent som om et par år vil være kandidat til en tittel i juniorklassen.

Klasse 1 ble vunnet av Trond E Nilsen fra Sjøvagan. Nilsen har en rating på

1565, men hans spill vitner om at her er det mer sjakkforståelse enn hans ratingtall tilsier. Det skal bli spennende å se om han vil klare seg i mesterklassen i neste års mesterskap, som forøvrig vil gå i Narvik.

Øvrige klassevinnere ble Vidar Bye, Kirkenes i klasse 2, og Geir B Skotheim, Harstad i klasse 3.

På forbundstinget ble Hammerfest Sjakkklubbs forslag om nedleggelse av Nord-Norges Sjakkforbund nedstemt med 11 mot 11 stemmer.

Roald Storslett, som har vært formann siden 1981, sa seg villig til å styre skuta i enda en periode.

Trond Nilsen, Sjøvegan overbeviste i Harstad og vant klasse 1 komfortabelt.

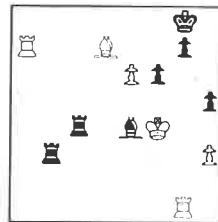
Det er mykje rart under open himmel

Eller fritt etter Stanley Kubrick: It's a mad, mad chess world

ved Timo Nurmi

Følgende historie er sakset fra klubbavisa ASKO-ladden hos Akademisk Sjakklubb i Oslo. Vå går rett inn i avslutningstrekkene i partiet Stein Sollid - Timo Nurmi i siste runde i Oslomesterskapet for lag før jul og overlater til svartspilleren å fortelle hva som skjedde.

Svart: Timo Nurmi, ASKO

Hvit: Stein Sollid, OSS

Her opplyste turneringsleder Magnussen at den spilleren som var i trekket skulle gjøre hemmelig trekk. Jeg begynte å skrive på konvolutten. Jeg mente 43 Tgx7 var hans eneste svindelmulighet, men tenkte egentlig ikke mer over saken da jeg ventet at han skulle gi opp. Da kom det forventede

43 Tgx7+

Vel, hadde jeg vært ved mine fulle fem, ville jeg bare rolig spurt ham om dette var hans hemmelige trekk. Isteden brukte jeg ca. 3 sekunder på det viktigste trekket i partiet, og gjorde noe jeg kort etterpå mente var en feil.

43 - Kxg7

Mens jeg ventet på hans svarttrekk, så jeg plutselig at 43 - Kh8 selvfølgelig var hundre ganger bedre enn Kxg7, og det korrekte svaret på Tgx7+. Senere innrømmet Sollid at han ville ha gitt opp dersom jeg hadde spilt 43 - Kh8. Nå derimot vurderte jeg kun avdekkersjakken 44 Lc6+, og det følger 44 - Kg6 45 Lxf4+ f5 og svart vinner. I stedet

skjedde

44 Lb5+

Nå trodde jeg partiet var tapt. Turneringslederen kom og holdt på å annullere trekkene fra og med 43 Tgx7+, fordi det hemmelige trekket skulle ha vært utført forlenget. Trekkene kan vel ikke annulleres på denne måten, men på dette tidspunkt var jeg ikke i stand til å tenke fornuftig. Sant nok husket jeg fremdeles hvordan brikkene gikk, men det var også alt. Jeg så at jeg kunne gå mellom med løperen på b7 og samtidig sjakke med tårnet på c4. Det jeg ikke så var at etter 44 - Lb7+ 45 Lxc4 så er 45 - Tf3 matt!!

Hvordan er slikt mulig? Kan det overhodet forklares med fornuft? Jeg skal forsøke. For det første trodde jeg partiet var tapt, og var veldig irritert over at jeg ikke hadde brukt mer tid og spilt vinstrekket 43 - Kh8. Før 43 Tgx7+ betraktet jeg partiet som vunnet, og min utålmodige natur kom til syne ved at jeg spilte Kxg7 á tempo. Mange er de partier etterhvert blitt som jeg har spilt bort pga. utålmodighet. En gang klarte jeg å tape et tårnsluttspill med fire bønder over. Motstanderen var Victor Kortschnoi i en simultanforestilling. Et lyspunkt er dog at slike tilfeller blir stadig sjeldnere, og jeg kommer til å sørge for at det blir enda sjeldnere i framtida. Utålmodighet har vist seg å være en nesten like hard motstander for meg som motspilleren selv. La oss ikke ha Schopenhauer som forbilde, men derimot tro at med tid og stunder vil det bli en forbedring på denne plagsomme egenskapen hos en sjakkspiller.

Så mye rot var det omkring dette partiet at begge spillerne (og turneringslederen) glemte å ta med noteringsskjemaene. De er altså blitt borte. Jeg rekonstruerte partiet noen dager etterpå. Som mange vet har det stått i Aftenpostens morgenutgave. Der nevner Bockman at jeg nok ikke hadde sett avdekkersjakken med løperen til b5. Faktum er at jeg heller ikke hadde sett den med løperen til a4. Alt i alt skal jeg kanskje ikke være misfornøyd, dette er første gang jeg har fått offentliggjort et parti i en rikssavis som jeg ikke har tapt.

Hvis noen fremdeles skulle være i tvil, så tilbød Stein Sollid remis etter 44 - Lb5+ da han så at han ville bli satt matt i to, og skjønte at jeg ikke hadde sett matten. Jeg aksepterte tilbudet. $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$

NSb helsar på kretsformennene:

SVEIN HARALD JOHNSEN Finnmark sjakkrets

Klubb: Vadsø
Yrke: Konsulent ved skolekontoret i Vadsø kommune.
Alder: 29 år, ugift.
Kretsformann sia 1985.

Korleis er det å vere kretsformann i norsk sjakk i dag?

Ganske hyggelig, i allefall når ein er formann i ein krets i framgang. Medlemstalet har gått ned dei siste åra, men nå trur eg det har snudd, og aktiviteten er blitt betre. Eg trur ikkje så mange blir fornærma når eg seier at vi starta på eit nullpunkt i fjor. Det gjaldt å få klubbane til å innse at kretsen har ein funksjon, og ikkje berre er ein kontor, å sende pengar til. Minimummålsettinga er å arrangere eit mesterskap individuelt og eit for lag kvart år. I tillegg prøver vi i samarbeid med klubbane å til eit årleg løft. I fjor hadde vi "Prosjekt Sommarsjakk". Ein busa full av sjakkungdom reiste sørover til sjakkleir, NM i Clausdal og nordisk på Gjøvik. I oktober i år skal Finnmark spela lagkamp mot Kola krets i Murmansk. Til dette har fyl-

keskommunen gitt kr. 5000 i reise- støtte.

Økonomien klagar alle på?

Ja, den er anstrengt. Medlemskontingenten hos oss er kr. 10 for senior og kr. 5 for junior. Dessutan tar vi 10% av startavgifta i dei to krets- mesterskapa. Frå fylket har vi i år fått 3000 kroner.

Har du god kontakt med klubbane?

Ja, organisasjonsapparatet på fylkes- plan fungerer bra. Medlemslister og kontingent har kome inn utan problem. Eg er optimist og meiner det bør vere gode muleghetter i tida som kjem.

Finet det eit nordnorsk problem?

Avstanden. Vi prøver å løse dette ved å sentralisere kretsmesterskapa til Karasjøk, slik at alle får omlag like lang reise. Seriesjakken blomstrar jo sørpå, men eg ser inga råd for å få til noko liknande her. Vi må nok satse på helgemesterskap.

Kva har du å seie om drifta av NSF?

Vi har heller liten kontakt med forbundet. Det kjem ark til Års og håndboka og eit brev i nu og ne, og forbundspalta i NSb ser vi jo. Men ei sak ligg meg litt på hjarta: Kret- smane må kome sterkare inn når det gjeld oppsetting av terminlista. Hos oss har turneringane ein tendens til å klumpe seg saman, og dermed blir det også lange dødperiodar.

Ellers er vel drifta av NSF som den bør vere.

Norske krumtapper

Leif Øgaard (bildet til venstre) og Knut Jøran Helmers var gjennom flere år Norges to fremste kort. I dag hevder de seg i fremste rekke bak Simen Agdestein, og begge var i nærheten av stormester-napp i påsketureringen i Oslo. Her følger ett gevinstparti av dem hver.

Leif Øgaard kommenterer:

1. runde

Hvit: Leif Øgaard, Brugata
Svart: Berge Østenstad, Asker
HOLLANDSK, Stonewall
1 d4 f5 2 g3 Sf6 3 Lg2 e6 4 Sf3 d5 5 c4 c6 6 0-0 Ld6?! Dette trekket er nylig dukket opp igjen i stormestersammenheng. For ca. 15 år siden benyttet Ragnar Hoen seg av 6 - Ld6 i flere partier, blant annet også mot meg. Den gang som nå følger jeg Ludek Pachmans forslag fra "Geschlossene Spiele" fra 1965. 7 Sc3 0-0 8 c5 Lc7 9 Lf4! Lxf4 10 gxf4 På bekostning av en dobbeltbonde har hvit nå fått definitivt kontroll over e5. 10 - Se4?! Etter min mening er 10 - Ld7 med hensikten Le8, Lh5 mer nøyaktig. 11 Dc2 Her kommer 11 Tc1 sterkt i betraktning. 11 - Ld7?! Mer konsekvent er planen De8, Tf6, Dh5 osv. 12 e3 Sxc3?! Etter min mening er 12 - Le8 bedre. Ingenting gir da 13 Sxe4 fxe4 14 Se5 Sd7. Men noe bedre for hvit er vel: 13 Se5 Sd7 14 Sa4! Lh5 15 f3 Sef6 16 Sd3! med hensikten Sc3 (eventuelt siden Se2, hvis g5), b4, a4, osv. 13 bxc3! For å få spill på dronningfløyen raskest mulig. 13 - Lc8! Med solid gardering av b7! Dårlig var 13 - b6 pga. 14 c4! 14 c4 Sd7 15 Tab1?! Et unøyaktig trekk. Straks 15 Kh1 med hensikten Tg1, Lf1, Le2 som konsoliderer kongefløyen var bedre. 15 - De8 16 Kh1 Dh5 17 Tg1 Kh8 På 17 - Tf6 hadde jeg planlagt 18 Sg5. Hvis da 18 - h6, så 19 Sf3 og svarts tårn kommer ikke til h6. På 18 - Th6 19 h3 Sf6 20 Lf3 Dh4 21 Tg3 og hvit står klart best. 18 Sg5 Sf6 19 Lf3 De8 20 Le2?! Mer nøyaktig er vel 20 Ld1 for på 20 - Se4 å spille 21 Sf3, fordi

Dc2 dekker f2. 20 - Se4 21 Sh3 En nødløsning for å unngå ytterligere forenklinger. Det er klart at hvit står bedre etter 21 Ld3 Sxg5 22 Txc5, men det reduserte materielle gjør at en gevinst blir problematisk. 21 - Dd8 22 f3 Sf6 22 - Dh4 23 fxe4 Dxb3 24 Tg3 er bra for hvit. 23 Sf2 Da5 Berges planløse spill i dette partiet tyder på at han neppe var i sin beste form. Den kom heldigvis (for meg) senere i turneringen! 24 Sd3 Dc7 25 Tb2 På 25 Se5 likte jeg ikke 25 - Sd7. 25 - dxc4? Gir hvit mulighet for å innta både e5 og d6 med springeren, på sikt gjennomføre e4, og gir hvits løper et "vindu" fra c4. For alt dette får svart kun feltet d5. 26 Se5 Sd5

27 Lxc4! På 27 Sxc4 får svart motspill med 27 - b6. Grunnlaget for hvits bondeoffer ligger i det velkjente temmet "god springer mot dårlig løper". 27 - Sxe3 28 Dc1 Sxc4 Hvis 28 - Sd5, så er naturligvis 29 Lxd5 exd5 30 Tbq2 bra for hvit. 29 Sxc4 g6 30 De3 b5 Ellers har svart intet motspill. 31 cxb6?! Den opprinnelige planen var å spille enten Sd6 eller Se5 for å spille på kongeangrep. På grunn av tidsnøden valgte jeg teksttrekket som gir hvit en liten, men varig fordel. Men etter 31 Se5! har hvit et trolig

vinnende kongeangrep, f.eks. 31 - Lb7 32 Tbq2 Tg8 33 h4 De7 34 Df2 og det er vanskelig å se hvordan svart skal forsvare seg mot Tg5, Dg3 og h5. Eller: 31 - Ld7 32 Tbq2 Le8 33 h4 a5 34 Df2 b4 35 h5 gxh5 36 Dh4 og vinner (truer Df6+). 31 - axb6 32 Sxb6 38 33 Tgb1 La6 34 a4 Tbd8 35 Tb4 Dd6 36 De5+?! Muligens har Odd Øyvind Bergstad rett i at 36 a5 Lb5 37 Sa4 Lxa4 38 Txa4 gir gode gevinstsjanser. I tidsnøden virket imidlertid å oppgi feltet b5 med 36 a5 noe hasardiøst. 36 - Kg8 37 Kq2 De7 38 Tlb2 Et sikringstrekk. Muligens er her 38 Da5 bedre, men så vel 38 - Ld3 som 38 - Da7 med trusselen Lf1+ skal tas med i betraktningen. 38 - Dd6 39 h4 Tf7 40 Kq3 Tc7 Tidsnøden er over og det er igjen mulig å få kontroll over ballen. Det er klart at hvit ikke får tvunget svart til å bytte på e5. Hvits plan går dermed ut på: bytte dronninger, kongevandring for å dekke d-bonden for deretter å prøve å utnytte a-bonden samt de mer aktive offiserene. 41 Dxd6 Txd6 42 Tc2 Hindrer c5. 42 - Td8 43 Kf2 Kf7 44 Ke3 Kf6 45 a5 Idealplanen er nå Sa4, Tb6 og Sc5. Den viser seg å være vanskelig å oppnå. 45 - h6 46 Sa4 Ta8! 47 Tc5! På 47 Tb6 gir både 47 - Lb5 og 47 - Lc8 utligning. Og på 47 Sc5 Lb5 blir a-bonden svak (48 Sxe6? Te7!). Et av poengene med Tc5 er å besvare 47 - Lb5 med 48 Sc3. 47 - Ke7 48 Tb6 Kd6 49 Kd2 Taa7 50 Kc3 Le2 51 Sb2 Tab7! Opprinnelig ansett som en bukk. Men siden 51 - Lxf3 52 Sc4+ fulgt av Se5, Sxg6, eller 51 - La6 52 Sc4+ Lxc4 53 Kxc4 med planen Kb4, a6, Ka5, Tc1, Tc1 og Tb7 gir hvit store gevinstsjanser, og det senere synes vanskelig å påvise noen gevinst, er teksttrekket sannsynligvis det beste. 52 Kd2 Lf1 53 Tcxc6 Txc6 54 Txb7 Ta6 55 Ke1 Kc6 56 Te7 Trekkjentagelse for å vinne litt tid i tidsnød nr. 2.

56 - Lb5? Tapstrekket. Riktig er 56 - Kd6. Noen varianter: A) 57 Tg7 Lb5 (57-Txa5? 58 Kxf1 Ta2+ 59 Kf2 Ta2 60 Tb7!)

58 Txc6 Txa5 59 Txb6 Kd5 med nok motspill. B) 57 Tb7 Kc6, og nå: B1) 58 Tb3 Lb5 59 Tc3+ (På 59 Te3 Txa5 60 Txe6+ Kd5 61 Te5+ Kxd4 62 Kd2 h5! er det hvit som er i trekkvang, og på 59 Ta3 følger - Kd5) 59 - Kb7! (På 59 - Kd7 vinner ikke 60 Tc5 Txa5 61 Kf2 Ke7 62 Kg3 h5, men 60 Ta3 er sjanserikt for hvit, f.eks. 60 - Td6 61 Sd3!! Lxd3 (61 - Txd4? 62 a6!! vinner) 62 Txd3 Kc6 63 Ke2 Kb5 64 Ta3 med store gevinstsjanser)) og hvit har ingenting f.eks. 60 Ta3 Td6! eller 60 Tc5 Txa5 61 Kf2 Ka6. B2) 58 Tg7! er vel det relativt beste (derimot ikke 58 Th7? Txa5 59 Kxf1 Ta1+ 60 Kq2 Ta2 61 Txb6 Txb2+ 62 Kh3 Tb1!), 58 - Txa5! 59 Kxf1 Ta1+ 60 Kq2 Ta2 61 Txc6 Txb2+ 62 Kh3 Kd5 63 Txb6 Te2 og selv om hvit fortsatt har visse gevinstsjanser bør svart holde remis. 57 Txe6+ Kd5 58 Te5+ Kc6 59 Tc5+ 1-0

Jonathan Tisdall kommenterer:

9. runde

Hvit: Knut Helmers, Stjernen
Svart: Yrjö Rantanen, Finland
DRONNINGGAMBIT

1 Sf3 d5 2 d4 Sf6 3 c4 dxc4 4 Sc3 Sbd7 En gammel variant som ikke gir utligning. Bedre er 4 - c6 med overgang til semislavisk, eller det eventyrlige 4 - a6! med sikte på å beholde c4-bonden. 5 e4 Sb6 6 a4! Et raffinert trekk først spilt av Najdorf mot Reshevsky for over 20 år sia. Hvit tar grep i feltet b5 og framtvinger en svakhet på b6. 6 - a5 7 Se5 c6 8 Sxc4 Sxc4 Det synes merkelig å hjelpe hvit med utviklingen. 8 - g6 9 Sxb6 Dxb6 10 e5 Sd7 11 Lc4 er godt for hvit, men mindre enkelt enn i partiet. 9 Lxc4 e6 Passivt, men svart er allerede i vanskeligheter. Han har ingen kompensasjon for hvits dominans i sentrum. 9 - e5? 10 Db3! stopper svarts eneste forsøk på å gjøre noe. 10 0-0 Le7 11 e5 Sd7 (11 - Sd5!?) 12 Dg4 Kf8 12 - g6 synes å være et litt mindre onde. 13 b3! Et utmerket trekk. Helmers stopper før det obligatoriske f4 for å fjerne den mørkfeltede forsvarer. Svart må bare vente på at springeren på c3 skal lande på c5 eller d6 eller. . . 13 - Sb6 14 La3 Lxa3 15 Txa3 De7 16 Taa1 Ld7 16 - Sxc4 17 bxc4 Db4 18 Se4 Dxc4 19 Sd6 etterlater svart forsvarslos mot et angrep mot f7. 17 Se4 Td8 18 Sd6

Fesche i ny stikkamp

Det 17. NM i sjakk for synshemmede ble arrangert på Hurdalssetret 16-19. mai. 22 spillere, fordelt på tre klasser, deltok. I øverste klasse kjempet 6 mann om NM-tittelen. Favoritten Svein Tore Fesche, og feltets eneste ungdom, Sverre Fuglerud, ledet med 3½ poeng etter 4 runder. De møttes i siste runde (tross Berger system), og siden ingen kunne innhente dem, ble det en ren finale. Partiet endte remis og dermed blir det stikkamp om tittelen, som i fjor.

I klasse B var Knut Prytz suveren med fullt hus. Han bytter dermed neste år plass med broder Otto som ble sist i klasse A.

I klasse C spilte 9 mann og én kvinne 5 runder. Monrad. To mann endte på 4 poeng. Arne Evensen vant hårfint på kvalitet foran Nils Sætaberget, som spurte fint med fire strake etter tap i første runde. Han møtte også klassevinneren og vant, men hadde ikke kvalitetspoengene på sin side.

Oldvar Paulsen ble på årsmøtet valgt til ny formann i Norske Synshemmedes Sjakkforbund etter Knut Prytz. Paulsen vil av mange også være kjent som en dyktig pianist med opptrreden på TV.

Turneringen ble avsluttet med utdeling av premier til samtlige deltagere (og turneringsledere!). Det er tydelig at sjakk for synshemmede møtes med velvilje hos sponsorene. Positivt!

Resultater:

Klasse A

1. S T Fesche	2073	+6	+3	+4	=5	=2	4
1. S Fuglerud	1698	=3	+4	+5	+6	=1	4
3. I Viken	1773	=2	-1	+6	=4	+5	3
4. T Prytz	1673	+5	-2	-1	=3	+6	2½
5. O Paulsen	1477	-4	+6	-2	=1	-3	1½
6. O Prytz	1358	-1	-5	-3	-2	-4	0

Klasse B:

1. K Prytz	5	2. S Eriksen	3	3. O Øyan	2½
4. O Vik	2	5. R Hansen	1½	6. S Tvetter	1

Klasse C:

1. A Evensen	4	2. N Sætaberget	4	3. A Øyan	3
4. K E Aarskog	3	5. A Gustafson	3	6. O-H Dahl	2

Fra 2. runde i NM for synshemmede, spilt den 17. mai, og er således et ekte 17. mai-parti, i allefall for vinneren.

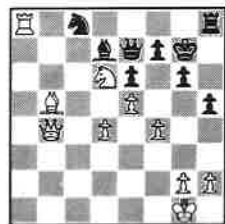
Hvit: Svein Tore Fesche, Stavem

Svart: Ivar Viken, Overhalla

KONGEINDISK

1	d4	Sf6	2	e4	g6	3	Sc3	Lg7	4	e4	d6	5
5	g6	0-0	6	Sg3	c6	7	Le2	Sbd7	8	f4	e5	9
10	Le3	Dc7	10	0-0	a6	11	dxe5	dxe5	12	f5	13	14
14	b6	13	Dc1	Tb8	14	Lh6	Sc5	15	Dg5	De7?	16	17
17	Lxg7	Kxg7	17	Sh5+	Kh8	18	Sxf6	Sd7	19	Sxh7+	Dc5+	20
20	Kh1	Kxh7	21	Tf3	Tb8	22	Lxg6+	Kg7	23	gxf7+	Kf8	24
24	Dd8+	Kg7	25	Tg3+	Kxf7	26	Tf1+					

Le8 19 f4 h5 Svart må ekspandere på kongefløyen for å hindre g4-f5, men hvits hensikter ligger et annet sted. **20 Dh3 g6 21 Dc3!** Svarts splittede styrker viser seg hjelpeløse mot et angrep på dronningfløyen. **21 - Ta8 22 b4 axb4 23 Dxb4 Sc8 24 Tfb1 b5 25 axb5 Txa1 26 Txa1 cxb5 27 Ta8 Ld7 28 Lxb5 Kq7**

29 Txc8! Txc8 30 Sf5+ gxf5 31 Dxe7 Lxb5 32 Df6+ Kg8 33 Dg5+ Kf8 34 Dxb5 Nå er det bare å dytte på h-bonden. **34 - Tc1+ 35 Kf2 Tc2+ 36 Ke3 Tc3+ 37 Kd2 Td3+ 38 Kc2 Txd4 39 h4 Lc6 40 Dh8+ Ke7 41 h5 Txf4 42 Df6+ Ke8 43 h6 Le4+ 44 Kc3** 1-0

En enkel og kraftfull forestilling av Helmers, hans beste i turneringen.

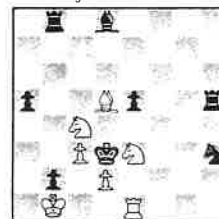
Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Arsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

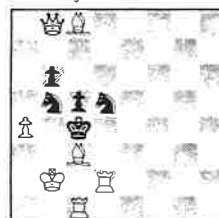

3323 Herbert Ahues
Vest-Tyskland

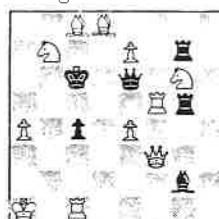
Matt i 2 trekk

3324 Herbert Ahues
Vest-Tyskland

Matt i 2 trekk

3325 H Hermanson
Sverige

Matt i 2 trekk

3326 H Hermanson
Sverige

Matt i 2 trekk

FIDE-kongress 16-22/9-85 i Riccione.

Fra Norge møtte Roald Bukne som observatør. Ukjent om neste møte holdes i Polen eller Frankrike. Russeren S Seider ble tildelt IM-tittelen. Det ble også tildelt løser-mestertitler: Stormester Comay (Israel).

Korreksjoner

- A.Lobusov endrer sin nr. 3295 ved å fjerne svSh7 og tilføye svLh8.

-Selv kom vi i skade for noe uryddighet i nummerering av diagrammene: I hefte nr. 2/86 ble de to honorerte diagrammene gitt nr. 3315 og 3316, og i hefte nr. 3/86 startet de 8 diagrammene også med nr. 3315! Vi velger å løse dette ved å la Børners og Skogsens oppgaver i nr. 2/86 få nr. A resp. nr. B!

Oppgavene i dag

Hos Ahues ser vi mattendringer etter forsøk, resp. parade-ending. I nr. 3325 vises også paradeending. Både Prins og Blikeng har spill der selvbinding spiller en stor rolle. Larsens Tc5 sørger for stor variantrikdom, og hans nr. 3330 har modelmatt.

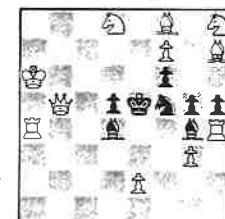
Løsninger til 3/86.

3315 Etmishev. 1.Sc6. Endring av Grimshaw-knutepunkt, et yndet tema i 50-årene. 3316 Ageev. 1.Kb4. Et kompleks av frigjøringer og blokade på d4. 3317 Notaro. A) 1.Sc2. B) 1.Sb5. Kun endring av nøkkel, ikke spillet. 3318 Dombrovskis. 1.-e6/Se6, 2.Dc5/Dd5. 1.Le6? tr./Lxe4, 2.Dd5/Dc5, men 1.-Be2! Derfor: 1.Sf6, tr./Dc3, 2.Dc5/Dd5. 3319 Prins. 1.Kd8/Kb7? Td5/Ld5! Derfor: 1.Lf4. tr./Td5/Ld5, 2.Dxd4/Da3/Se5. 3320 Ahues. 1.Se4? Txb3/Txf3, 2.Se3/Sec3, men 1.-Lc6! Derfor: 1.Sc4! tr./Txb3/Txf3, 2.Txd6/Txf3, 2.Txd6/Sec3/Sc3. 3321 O.Backe. 1.Dd4/Df6? d1S/dxeS! Derfor: 1.hxg, tr./Td1/TxL, 2.Dxd2+/Dd4/Df6! 3322 E.Backe. 1.Se6, tr./La3/Lh8/Sd2/Sc3, 2.Te5/Tc5/Tf6/Td4/Kh6! Fin helhet i linjeavskjæringene.

Turnering

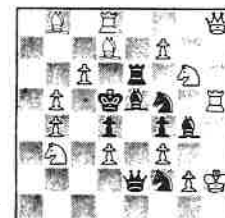
Det italienske "Scacco!" har avdelinger for 2, 3 og ortodokse h2. Premier: Fra 60.000,- lire i sjakkliteratur! Adresse: R. Notaro, Prol.to C.de Marco 12, I-80137 Napoli, Italia.

3327 Bjarne Blikeng
Kristiansund N

Matt i 2 trekk

3328 Henk Prins
Nederland

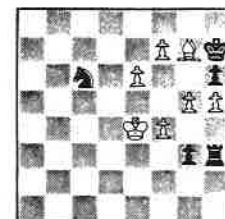
Matt i 2 trekk

3329 Lars Larsen
Danmark

Matt i 2 trekk

3330 Lars Larsen
Danmark

Matt i 3 trekk

Ung mester i sør

Agder Sjakkrets manglar for tida både formann og styre, men dette er inga hindring for aktivitet når ein klubb tek initiativet. I april var det kretsdommar-kurs i Arendal, og nå nyleg er Kristiansand Sjakklubb tildelt arrangementet av neste års kongress og landsturnering. I 1987 kan vi altså planleggje sørlandsferie med sol og sjakk-NM.

I helga 11-13. april arrangerte Kristiansand SK individuelt kretsmesterskap med god deltaking. 18 spelarar i klasse A og 30 i klasse B. Gledelig var det også at alle klubbane var representert.

Årets kretsmester vart snau 16 år gamle Årstein Justnes. Utan tap og med 5 poeng av 6 la han høgare rata og meir tilårskorne folk bak seg på resultatlista. Årstein har dermed rett til å stille i klasse Mester i årets NM.

I klasse B vart det dobbeltsiger til Søgne SK, idet Leif Lavrantsen vann på kvalitet framfor Kenneth Børghaug.

Resultat klasse A: 1. og kretsmester Å Justnes, Kristiansand 5 2. T E Førland, Kr.sand 4½ 3. L Bjornes, Kr.sand 4½ 4. J Vik, Kr.sand 4½.

Ble-pokalen til Gustav

Sesongavslutningen i Buskerud Sjakkrets foregikk som vanlig på Ble Fjellstue i Jondalen med det tradisjonelle Ble-mesterskapet. Det var 18. gang at guttane i Kongsberg og Våpenfabrikken Sjakklubb samlet buskete brikkeflyttere på Ble, og tradisjonen blir understreket med utdeling av fat til de som har deltatt 5, 10 og 15 ganger.

Kretsen har satt opp vandrepokal som må vinnes tre ganger før den må føres opp under en eller annen formuespost i selvangivelsen. Av årets 24 deltakere var det to som hadde to napp fra før. Det var Gustav Gudbrandsen, Eiker, som kom fra verneplikt i Troms, og den mer stedbundene Leif Bekkeli, Drammen. Avgjørelsen falt i 5. runde da Gustav beseiret sin hardeste konkurrent i turneringen, nemlig Frode Ludvigsen, Tempo. Etter dette var soldaten alene i front, og stormet sterkt og sikkert fram til turneringsseieren. Han har da begått kunststykket å vinne Ble-

Årstein Justnes (16) stormer fram og er nylig uttatt som ny i NSFU's juniorlandslagsgruppe. Han er tre måneder fra å holde aldersgrensen for kadetter.

Klasse B: 1. L Lavrantsen, Søgne 5 2. K Børghaug, Søgne 5 3. R Andersen, Søgne 4 4. K Johannessen, Mandal 4 5. T Enersen, Lyngdalsrokaden 4.

mesterskapet i -82, -85 og -86 med til sammen 19½ poeng av 21 mulige, og fikk dermed vandrepokalen meget fortjent til odel og etc.

Årets arrangement føyde seg fint inn i rekken av tidligere vellykkede, osv., osv. En miljøturnering!

Resultater, Ble-mesterskapet, 31/5-1/6:
1. G Gudbrandsen, Eiker 6½ 2. F Ludvigsen, Tempo 6 3. L Bekkeli, Drammen 5 4. A Moen, Drammen 4½ 5. E Hamre, Drammen 4½ 6. H W Hermansen, eks Kongsberg 4½.

Femten år ved roret

Flata 15, 3000 Drammen, er ei adresse vi har lært oss utanåt. Ikkje av naud eller tvang, men av vane. Der bur nemleg Karl Andersen, Sjakklubben Tempo, medlem i kretsstyret i Buskerud i 18 år, dei siste 15 som formann. På kretstinget nyleg takka han nei til attvalg, og vart velfortent hylla for sin innsats i kretsen. Ny formann vart Ragnar Edvardsen, Drammen, som sit til år 2001?

JRK.

Otta blir nytt sjakksentrum?

Bortsett fra mange turneringer på Gausdal Høifjellshotell, har Gudbrandsdalen hittil vært noe nær en lang hvit tarm på sjakkens norgeskart. Det har nok vært flyttet sjakkbrikker her som ellers i landet, men lite i organiserte former. Vi har også Skjåk Sjakklubb lengst i nordvest, og vi hadde inntil for et par år siden Dovre Sjakklubb på Dombås.

Et sentralt sted i dalen er Otta. Her har det nok vært klubb gjennom lange tider, men noe uregelmessig og stort sett ikke tilsluttet krets og forbund med de impulser det gir. Nå er det imidlertid blitt fart i sakene, og Otta Sjakklubb er nyinnmeldt i Norges Sjakkforbund med 26 medlemmer til nå. Primus motor er Ivar Berg-Johansen som tidligere har vært medlem i sjakklubbene i Tønsberg og Gjøvik.

UNGDOMSARBEID OG REKRUTTERING

Helt sentralt står fornøftig nok rekrutteringsarbeidet blant de yngste. Formann i klubbens ungdomsavdeling (Otta Sjakklubbs Ungdom) er Stian Bjørke. Han har 27 unge sjakkentusiaster innmeldt i NSFU gjennom Oppland Sjakkrets Ungdom. Fra kretsmesterskapet individuelt på Gjøvik for jul kom to av dem tilbake med tredje plass og pokal, en stor inspirasjon for unge sjakkspillere på Otta. Det gjelder å oppdage at de ikke spiller bedre alle andre steder i verden. . .

NORDDALSMESTERSKAP

Et viktig arbeid gjøres også for utbredelse av sjakkbasillen over hele Nord-Gudbrandsdalen, og noen enkeltspillere andre steder er foreløpig innmeldt i Otta Sjakklubb. Blant dem Thorleif Larsen i Vågå, tidligere medlem i Kirkenes Sjakklubb. Larsen gikk klart til topps da Berg-Johansen & co. gjenopplivet en tidligere tradisjon med "Norddalsmesterskap" på Otta 25. mai. Resultater for de beste i hver gruppe:

Senior/junior	Lilleputt
1.Thorleif Larsen, Otta 6/6	1.Øyvind Henriksen, Otta 6
2.Dag Tallerås, Otta 5	2.Magne Solheim, Otta 4
3.I Berg-Johansen, Otta 4	3.Frank Lindso, Otta 4
4.Leif Berntsen, Otta 3½	4.Kari Kringen, Otta 4
5.Arne Jensen, Otta 3½	5.Bodil Sandum, Skjåk 3½

OTTA GRAND PRIX I SEPTEMBER

Otta Sjakklubb planlegger videre og med betydelige ambisjoner. Siste helg i september er det klart for Otta Grand Prix med bl.a. betydelige pengepremier som skal lokke mange og gode spillere til spillelokalene i Müllerhotell Otta. Ottas beliggenhet passer ypperlig for avvikling av større turneringer. Det er togforbindelser både fra Oslo og Trondheim og Åndalsnes, og gode adkomstmuligheter vestfra. Otta Sjakklubb har planlagt turneringen lenge og har oppnådd støtte fra næringslivet og fra kommunen til markedsføring av arrangementet og derigjennom av Otta som sted. Ja, det filosoferes og drømmes allerede om Landsturnering i sjakk på Otta en gang om ikke så lenge!

Go morn

Ivar Berg-Johansen

- Du var turneringsleder i Otta Sjakklubbs arrangement av Norddalsmesterskapet som gikk av stabelen på Müllerhotell Otta søndag. Hvor mange deltok og hvor kom deltakerne fra?

- Grunnet konfirmasjon ble deltakelsen ikke så stor som den kunne blitt. Det deltok i alt 26 spillere i mesterskapet. 12 spilte i lilleputt, hvor yngste deltager var 8 år. 3 i junior og 11 i klassen for senior. De fleste spillere kom fra arrangørklubben, som også har medlemmer fra Houndorp og Vågå. Ellers var det deltakere fra Skjåk Sjakklubb. Nivået varierer sjøslagt etter erfaring og hvor godt en holder ut.

- Dette med turnering er vel viktig for utviklinga som sjakkspillere?

- Uvilksomt. Det er i grunnen dette med turnering som er tingen, for de fleste har ingen erfaring. Det blir noe annet å møtes slik, enn å sitte å kose seg med sjakk i en enger krets.

- Mer spenning, kanskje?
- Ja, så klart. Spillerne er ukjente for hverandre, og det blir et mer presist spill. En lærer mer, altså. Og en slik turnering er alltid noe å bygge videre på.

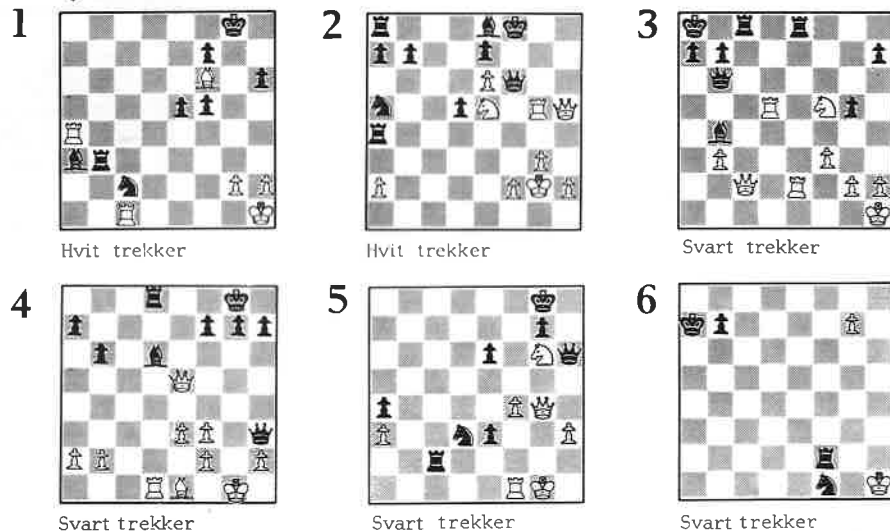
- Positivt dette at sjakklubbene er så oppvakt av å gi barn og ungdom dette tilbudet. Har du inntrykk av at sjakk er noe barn interesserer seg for?

- Ja, ubetinget. Jeg vet om at det er barn ned til fem og et halvt år som er ivrig sjakkspillere. Det er fort gjort å bli bitt av basillen, veit du. Kan nevne at tre av juniorene våre skal få være med på et sjakk-uke på Gausdal Høifjellshotell under Verdensmesterskapet i sjakk der i august.

KOMBINASJONER

servert av Jonathan Tisdall

LØSNING PÅ KOMBINASJONSOPPGAVERNE I NR. 3/86.

1. Oms-Karls, Bremen 1929. 1 - Tb1!! 2 Kxb1 f2, 0-1. Et vakkert eksempel på avsperring. Svart ofrer for å stenge førsterraden, et vanlig motiv i stillinger med fribønder.

2. Lobron-Spassky, Luzern 1985. 1 - Sc5! 0-1. Hvit er hjelpeløs mot trusselen - Td7. Et godt eksempel på hvor diabolisk en retrett kan være.

3. Fedder-Westerinen, Roskilde 1978. 1 - Sg3+ 2 Kh2 Sf1+! 3 Kh1 (Springeren er immun mot slag pga. matt på g2) 3 - Dg3! 4 Sg4 Dh2+! 5 Sxh2 Sg3 matt. Kvallt matt på en litt annen måte.

4. Stolberg-Zak, USSR 1938. Den glimrende ideen (som skjedde i partiet) var: 1 Td7!! Lxd7 2 Dxf7+ Kh8 3 Lc4 Sg6 4 Dg8+! Txc7 5 Sf7 matt. Nok en variant av kvelermatten. Skeptiske løserne bør også ha undersøkt det beste forsvaret: 1 - g6! 2 Txc7 gxd5 3 Sxf7 Se6 4 Sh6+ Kh8 5 Te7 Sxc5 6 Txe5 og hvit vinner minst en bonde med overlegen stilling. Denne varianten viser mer hvordan det

går til i virkeligheten. Svart unngår nok ikke å tape, men han gjør alt som er mulig for å forlenge motstandskampen.

5. Nimzowich-Alapin, St.Petersburg 1913. 1 Lf6!! (åpner d-linja og truer Dd8+) 1 - Dxf6 2 The1+ Le7 (2 - Le6 3 Dd7 matt; 2 - De7 3 Lxc6+ fulgt av matt i d-linja) 3 Lxc6+ Kf8 (3 - Dxc6 4 Dd8 matt) 4 Dd8+! Lxd8 5 Te8 matt. En storartet kryssild i diagonalen og linjer. Denne kombinasjonen har også sine røtter i den klassiske Morphy-Grev Isouard.

6. Bach-Botlo, Tjentiste 1975. 1 Tg6!! fxc6 (1 - De5 2 Tg7) 2 hxc6 Tf7 3 Df8!! Txf8 4 Txf7+ Kg8 5 Sh6 matt. En vakker forestilling, linjeåpning (1 Tg6!!) fulgt av en avledning (3.Df8+!!). Redskap som det er verdt å merke seg.

Vår medarbeider IM Jonathan Tisdall

ble nylig nr.4 i Helsingfors Sjakklubbs jubileumsturnering. Han måtte vunnet i siste runde for GM-napp, men tapte. Hans rapport kommer i neste nummer, men hans parti mot Jon Arnason finner du allerede nå under spalten "Lær sjakk".

Ratingtall

pr. 15. juni 1986

Siden forrige offentliggjørelse (NSb nr. 1/86) er det foretatt 3276 korreksjoner. Listen inneholder 2069 navn mot 2038 sist. Gjennomsnittsnivået er 1461 mot 1482 forrige gang.

Vi har i siste halvår gått over til en ny computer. Dette har dessverre resultert i at endel navn er feil skrevet, hovedsaklig ved at det er benyttet små forbokstaver. Dette vil bli rettet opp etter hvert. Dersom noen oppdager andre skrivefeil, ville vi sette stor pris på å bli gjort oppmerksom på dette.

Det har vært endel misforståelser angående vårt tilbud om klubb- og kretslistene. Prisen for disse er kr. 30,-. For lister med ny rating som en kan be om når man sender inn en turnering for beregning, tar vi ingen gebyr, men det må vedlegges en adressert og frankert returkonvolutt. Husk at denne må frankeres som A-post.

Vi vil også henstille til turneringsledere og arrangører om å være nøye ved utfyllingen av rapportskjemaene. Det har vist seg å være en god del feil i disse, og vi har det siste året dessverre vært nødt til å returnere noen for korreksjoner.

Norsktoppen

1 Simen Agdestein, OSS	2557
2 Jonathan Tisdall, Brugata	2482
3 Knut J Helmers, Stjernen	2476
4 Leif Øgaard, Brugata	2443
5 Sverre Heim, OSS	2418
6 Paul Svedenborg, Narvik	2415
7 Bjørn Tiller, OSS	2388
8 Berge Østenstad, Asker	2380
9 Terje Wibe, Nordstrand	2363
10 Roar Elseth, Hamar	2355
11 Espen Agdestein, OSS	2344
12 Eivind Poulsson, Brugata	2336
13 Torger Strand, Kristiansund	2332
14 Øystein Sande, Volda	2330
15 Bruce Diesen, Asker	2324
16 Einar Gausel, OSS	2321
17 Thomas Heiberg, Stjernen	2320
18 Arne Vinje, OSS	2319
19 Petter Haugli, Moss	2317
20 Ragnar Hoen, OSS	2307
20 Ole Chr Moen, OSS	2307
22 Einar Hatlebakk, OSS	2304

23 Richard Bjerke, OSS	2285
24 Petter Stigar, Stjernen	2284
25 Pål-Ole Liabøtrø, OSS	2272
26 Jarl Henning Ulrichsen, OSS	2269
27 Frank Hovde, Steinkjer	2235
28 Dag Orseth, Fyllingsdalen	2234
29 Helge Gundersen, Randaberg	2231
30 Tor Kristiansen, Drammen	2226
30 Nils Ragnar Grotnes, Brugata	2226
32 Erling Kristiansen, OSS	2218
33 Kjell Arne Mork, Askøy	2216
34 Svein Michelsen, Fyllingsdalen	2213
35 Per Ofstad, Halden	2210
36 Ivar Bern, Bergen	2207
37 Thor Geir Harestad, Randaberg	2204
38 Gunnar Johnsen, Bodø	2196
39 Arnbjørn Dyrdal, Hønefoss	2191
40 Viggo Guddahl, OSS	2186
40 Leif Bekkeli, Drammen	2186

Kvinneretoppen

1 Ingrid Dahl, Asker	1852
2 Mary Klingen, Stjernen	1711
3 Anne de Linde, Bærum	1632
4 Sylvia Johnsen, Stjernen	1519
5 Liv Trude Kumle, Stjernen	1384
6 Marianne Hagen, Asker	1364
7 Åse Kjersti Hærum, Luster	1317
8 Ruth Frigstad, Kristiansand	1282
9 Liv Berntzen, Øksfjord	1225
10 Bjørg Kari Olufsen, Kristiansand	1193

Juniortoppen

1 Simen Agdestein, OSS	2557
2 Ivar Bern, Bergen	2207
3 Fredrik A Dahl, Asker	2173
4 Petter Fossan, Ganddal	2114
5 Øyvind Andersen, Arbeidernes	2113
6 Rune Djurhuus, Elverum	2093
7 Atle Rettedal, Ganddal	2065
8 Jens B Eilertsen, Steinkjer	2033
9 Bjørne-Dyre Syversten, Ski	2018
10 Tore A Bratvold, 1911	1989
11 Årstein Justnes, Kristiansand	1986
12 Terje Eriksen, Tempo	1983
13 Dag Ulvin, Lillestrøm	1978
14 Jørgen Bjelke, Asker	1967
15 Atle Grønn, OSS	1958
16 Nils-Erik Moe-Nilssen, Bergen	1948
17 Roger Strand, Kristiansund	1940
18 Anders Øvergaard, Løten	1933
19 Knut Storland, Randaberg	1932
20 Sverre Haanæs, OSS	1929

TERMINLISTE

1986

Tid	Arrangement	Arrangør
30.juni-4.juli	NSFU's sjakkleir, Inderøya, Steinkjer	NSFU
5.juli	NM i lynsjakk, Steinkjer	Steinkjer SL
6-12.juli	Landsturneringen, NM 1986 i Steinkjer	Steinkjer SL
26.juli-3.august	Gausdal International	SK Jarl
4-18. august	Junior VM 1986, Gausdal	SK Jarl
4-8.august	NSFU's sjakkleir, Gausdal	NSFU
8-10.august	Skei Grand Prix, Gausdal	NGP SK Jarl
8-12.august	Gausdal Kadett International	SK Jarl/NSFU
11.august	Jarleslaget, hurtigsjakk	SK Jarl
12-16.august	Peer Gynt Open, Gausdal	NGP SK Jarl
16-17.august	Jarl Cup, hurtigsjakk, Gausdal	NGP SK Jarl
24.august	Ope Møre og R.m.s.hurtigsj.Molde	NGP Møre og Romsd.SK
29-31.august	Sjusjøsjakken,hurtigsjakk,Lillehammer	Lillehammer SS
30-31.august	Prekestolen Grand Prix,hurtigsjakk	NGP Strand SK
5-7.september	Nordstrand Grand Prix, Oslo	NGP Nordstrand SK
12-14.september	Kvinnelandskamp Norge-Danmark(sr.-jr.)	Gjøvik SK
13-14.september	Gjøvik Byjubileum 3P, hurtigsjakk	NGP Gjøvik SK
12-14. september	Olav Trygvason Grand Prix, Tr.heim	NGP Arbeidernes SK
19-21.september	NM for juniorlag	Ski SK
26-28.september	Det åpne Rogalandsm.sk., Sandnes	NGP Rogal.SK/Sandn.SK
26-28.september	Otta Grand Prix	NGP Otta SK
27-28.september	Bodø Open	NGP Bodø SL
3-5.oktober	Kristiansand Open	NGP Kristiansand SK
4-5.oktober	Vålerturneringen, hurtigsjakk	NGP Våler Sk
4-5.oktober	Ålesund Grand Prix	NGP Aalesund SK
10-12.oktober	SK av 1911's 75-årsjubileumsturn.	NGP Sk av 1911,Oslo
11-12.oktober	Torghatten Grand Prix, Br.øysund	NGP Brønnøysund SK
17-19.oktober	Kretsmesterskap, anbefalt tidspunkt	Kretsene
17-19.oktober	Buskerudmesterskapet individuelt	Buskerud SK
18-19.oktober	KM for lag, Møre og Romsdal	Møre og Roms. SK
24-26.oktober	Kalottturneringa -86, Hammerfest	NGP Hammerfest SK
24-26.oktober	"Caissa"s Jubileumstu., Sandefjord	NGP SK Caissa
24-25.oktober	Engen Grand Prix, hurtigsj. Bergen	NGP Bergens SK
25-26.oktober	"Sørum Sjakken", hurtigsjakk, Sørums	Sørums SK
1-2.november	KM individuelt for ungdom	Kretsene i NSFU
7-9.november	Lillestrøm Grand Prix	NGP Lillestrøm SK
8-9.november	Stjørdal Grand Prix	NGP Stjørdal SK
8-9.november	Varangslaget, hurtigsjakk,Kirkenes	NGP Kirkenes SK
15-16.november	Lag-NM. Seriesjakken	Lokale arr.
21-23.november	NM individuelt for ungdom	Arr. søkes
28-30.november	Sparebanken Grand Prix, Volda	NGP Volda SK
28-30.november	Finnmarksmestsk. indv., Karasjokk	Finnmark SK
29.november	Askerschladen, hurtigsjakk	NGP Asker SK
6-7.desember	Lag-NM. Seriesjakken	Lokale arr.
27.des.-2.jan.	Internasjonal juniorturnering 1986-87	Arr. søkes

Terminliste også for vårsesongen 1987 vil bli trykket i Norsk Sjakkblad nr.6 med dead line allerede 1. august (NM-nummer). Send inn turneringssøknader nå!

Tartakowervarianten i hardt vær

ved Petter Stigar

Snart er ni år gått siden NSb sist brakte en artikkel om dette populære forsvarssystemet i dronninggambit. I nr. 6/77 kommenterte Leif Øgaard to av sine partier mot Yrjö Rantanen under overskriften "Nye ideer i Tartakowervarianten". Herværende innlegg skal belyse en ganske annen variant enn den Øgaard diskuterte, men vi vil likevel sitere det beste av de to partiene for å få vist den store mengden av strategiske motgifter mot svarts optimistiske løperfianchetto:

Leif Øgaard - Yrjö Rantanen, Gausdal Chess International 1977.
 1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3 Le7 4 Sf3 Sf6 5 Lg5 0-0 6 e3 h6 7 Lh4 b6 8 Le2 8 Ld3?! Lb7 9 Lxf6 Lxf6 10 cxd5 exd5 11 Db3 c5! 12 dxc5 d4! og f3 er "udekket". 8 - Lb7 9 Lxf6 Lxf6 10 cxd5 exd5 11 0-0 Sd7 12 Db3 c6 13 Ld3 Le7 14 Tad1 Ld6 15 Lb1 Te8 16 e4 dxe4 17 Sxe4 Sf6 18 Se5 Sd5 19 Sxd6 Dxd6 20 Dd3 Sf6 21 Tfe1 Kf8 22 a3 Tad8 23 La2 Te7 24 b4 a5? 25 bxa5 bxa5 26 Sxf7! Dxd4 27 Db1 Txe1+ 28 Txe1 Td7? 29 Se5 1-0

Hvits plan kan formuleres slik: Med 12 Db3 forhindres c5/fremtvinges c6, hvoretter spillet åpnes med e4! I den senere tid er denne ideen dukket opp i en mer sofistikert utgave: Etter 8 Db3 Lb7 9 Lxf6 Lxf6 10 cxd5 exd5 11 Td1 sparer hvit et tempo fordi løperen kan gå direkte til d3. Svart er dog ingenlunde hjelpeløs, og det har da også vært vanligere å hindre c5 "mekanisk" med fremstøtet b4 på et passende tidspunkt.

Det er imidlertid ikke selvsagt at c5 skal forhindres! Hvits andre "hovedstrategi" mot Tartakowervarianten består nettopp i å tillate dette fremstøtet for så å spille mot hengebøndene eller godgjøre seg med c-linja. Begge disse mulighetene skaffet svart hodebry i årets påskesjakkfestival i Oslo, og i vårt første eksempel var c-

linja nær ved å innbringe sin mann et helt poeng:

PARTI NR. 1

Knut Helmers - Johan Ingbrandt, 1. runde
 1 Sf3 Sf6 2 c4 e6 3 d4 d5 4 Sc3 Le7 5 Lg5 h6 6 Lh4 0-0 7 e3 b6 8 Tc1
 Hvit venter med å fikser sentrum til svart har fianchettert. I den "gamle" hovedvarianten 8 cxd5 Sxd5 9 Lxe7 Dxe7 10 Sxd5 exd5 11 Tc1 pleide svart å gripe sjansen til 11 - Le6. Teksttrekket tar dessuten c-linja. Kan man tenke seg et nyttigere trekk.

8 - Lb7 9 cxd5 Sxd5
 Med dette går svart praktisk talt direkte over i et sluttspill som åpenbart er innenfor det holdbare grenser, men hvor vinstsjansene er nøyaktig lik null. På den annen side er vel ikke alle hvitspillere like begeistret for å hoppe over midtspillet.
 10 Sxd5 Lxd5 11 Lxe7 Dxe7 12 Le2 Tc8
 Svart gjør selvsagt klokt i å holde fingrene unna hvits a-bonde, men både 12 - a5 og 12 - Db4+ er alternativer til teksttrekket omenn ikke utpreget anbefalesverdige.

13 0-0 c5 14 dxc5 Txc5 15 Txc5 Dxc5 16 Da4 Lc6

Bulletinen påpeker at 16 - Sc6 strander på 17 e4 b5 18 Lxb5 Lxe4 19 Dxe4 Dxb5 20 Sd4.

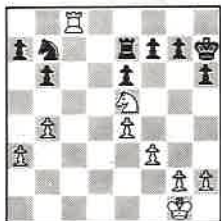
17 Dd4!
 Informatorleserne nikker gjenkjennende: Tsjekov - Klovans 39/547, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ 36. I matchen mot Resten av verden spilte Kasparov 17 Df4 mot Timman. Etter 17 - Sd7 18 b4 Df8! 19 Dc7 Tc8 20 Dxa7 Dxb4 21 Sd4 Da4 22 Sxc6 Dxc6 23 Td1 Se5 24 De7 ble poengene delt.

17 - Sd7 18 Dxc5 Sxc5 19 b4 Se4 20 Tc1 Ld5 21 La6 Td8(?)

Klovans spilte 21 - Sd6, et trekk han selv delvis overså poenget med, idet informatorpartiet fortsatte 22 a3 Kf8 23 Se5 Se8 24 f3 Td8 25 e4 La8 26 Kf2 f6, og her ville 27 Sg6+ Kf7 28 Sf4 gitt svart alvorlige problemer å løse. Man kommer derfor naturlig på den tanke å fjerne hvits springer fra brettet, og 22 -

Lxf3 23 gxf3 Se8 fulgt av kongevandring mot midten virker trygt og godt, om ikke akkurat sprudlende aktivt. Ingbrandt vil dekke 7. raden med tårnet. Hertil være bemerket at a8-e8-e7 virker som en bedre rute.

22 a3 Td7 23 Se5 Te7 24 f3 Sd6 25 e4 Lb7 26 Lxb7 Sxb7 27 Tc8+ Kh7

28 Kf2?

Har virkelig svart kompensasjon for bonden etter 28 Ta8 Sd6 29 Sc6 Tc7 30 Sxa7? spørulletinen. Spørsmålet forekommer oss berettiget. Nå ebber partiet ut.

(Helmers opplyser: Hvit skal spille 28 Sc6 Td7 29 e5 og vinner, da svart aldri får springeren i spill. Red.)

28 - Sd6 29 Tc6 Sb5 30 a4 f6 31 Sg4 Sd4 32 Tc4 Td7 33 Se3 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

PARTI NR. 2

Petter Stigar - Johan Ingbrandt, 6. runde
1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 d5 4 Lg5 Le7 5 e3 0-0 6 Sf3 h6 7 Lh4 b6 8 Tc1 Lb7 9 exd5 exd5

Med det foregående parti i friskt minne foretrekker svensken et problematisk midtspill fremfor et problematisk sluttspill.

10 Le2

Det naturlige felt for løperen når hengebøndene skal angripes.

10 - Sbd7 11 0-0 c5

En kjent stilling, hvor meget dreier seg om timingen av slaget på c5. Det er naturligvis mulig å bytte straks. Etter 12 dxc5 bxc5 har vi to eksempler fra VM-praksis:

1) 13 Dc2 Tc8 14 Tfd1 Db6 15 Db1 Tfd8 16 Tc2 De6! med utmerket spill for svart var Kortsjnoj - Karpov (1) 1981 (0-1, 43).

2) 13 Tc2 Tc8 14 Td2 Db6 15 Db3 Tfd8 16 Tfd1 Dxb3 17 axb3 Sb6 18 Se5 Kf8 19 h3 a6 20 Lf3 La8 21 Sg4 Sg8 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ var 25. parti i den ufullendte maratonmatchen med Karpov som hvit mot Kasparov.

Det er gode grunner, både prinsipielle og praktiske, til å holde spenningen noen trekk til! I Hort - Karpov (Amsterdam 1981) lot den daværende verdensmester seg lokke til 12 Dc2 a6 13 Tfd1 c4?!, og etter 14 a4 Lc6? 15 Se5 Dc7 16 Sxc6 Dxc6 17 Lf3 Lb4 18 Sxd5! sto hvit allerede til vinst!

Her lar svarts spill seg lett forsterke, men 12 Da4! er muligens hvits mest lovende fortsettelse. Hvordan svart utligner etter 12 - a6 13 dxc5 bxc5 14 Tfd1 Db6 15 Db3! er ikke klart. Karpovs valg i maratonmatchens 31. parti, 15 - Da7, blir neppe populært. (Her vil vi innskytte at Kasparov i det nevnte VM-parti brukte trekkrekkefølgen 8 Tc1 Lb7 9 Le2, som etter vår mening har den ulempe at den tillater 9 - dxc4!)

12 Lg3

Et naturlig trekk, men 12 dxc5 bxc5 13 Lg3 (Timmans idé) er sikkert nøyaktigere, blant annet for å frata svart den følgende mulighet:

12 - Se4 13 dxc5 Sxc3 14 Txc3 bxc5 15 Da4 Sb6

Ingen av spillerne behandler stillingen forbilledlig. Her kunne 15 - a5 reist spørsmål om verdien av hvits dronningutflukt. Etter det følgende trekk må svart stå vanskelig.

16 Da5 Dd7

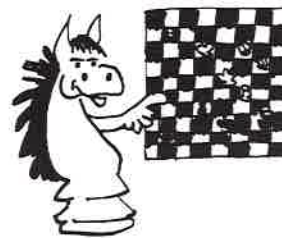
Hvorfor hvit skal få gjennomføre Sf3-c5-d3 -(f4) med tempo står ikke klart for oss.

17 Se5 De6 18 Sd3 d4 19 Sxc5 Lxc5 20 Txc5 dxe3 21 Te5 exf2+ 22 Txf2

Med åpenbar hvit fordel. Heretter er partiets åpningsteoretiske interesse definitivt over, og etter svarts bukk i det 25. trekk forløper sluttfasen prosaisk og glansløst.

22 - Dd7 23 h3 Tfe8 24 Lh5 Txe5 25 Dxe5 Te8? 26 Lxf7+ Dxf7 27 Txf7 Txe5 28 Txb7 Ta5 29 a3 Sc4 30 Lf2 a6 31 Ld4 g5? 32 Tg7+ Kf8 33 Th7 Td5 34 Lc3 a5 35 Txb6 Kf7 26 Tc6 Se3 37 Kf2 Sd1+ 38 Ke2 a4 39 Tc4 Sxc3+ 40 bxc3 1-0

Det er ikke urimelig å tro at Tartakowervarianten har sett sine beste dager.

LÆR SJAKK

med IM Jonathan Tisdall

Å vinne en vunnet stilling

En vittig sjakkspiller sa en gang at det vanskeligste med å spille sjakk var å vinne en vunnet stilling. Denne påstanden forsterkes når du oppdager at den både er fullstendig gal - og svært forståelig. De vunne stillingene er naturligvis de det er enklest å vinne - så hvorfor er det da så vanskelig?

Under stormesterturneringen i Helsinki nylig spurte jeg den unge danske stormester Curt Hansen om det hendte han hadde problemer med nervene. Han svarte at når han sto dårlig så følte han seg helt avslappet, men når han sto godt, da gjorde presset ham nervøs. Dette kan være til hjelp når en skal forklare hvordan poeng "blir borte", - plutselig stress kolliderer med rolig ettertanke -, men det er også, tror jeg, det første skritt mot å utvikle et "killerinstinkt" i overlegne stillinger, en egenskap Hansen avgjort har. Den største trussel mot en god stilling er selvtilfredshet. En erfaren spiller oppfatter faren, skjerper oppmerksomheten og setter inn dobbel energi for å høste det hele poeng. En påkjenning for nervene kan hende, men bra for poengscoren. Min erfaring som sjakkfører har gjort det klart for meg at vunne stillinger i sannhet stiller amatører overfor mystiske problemer. I de neste artiklene håper jeg å gi noen nyttige råd vedrørende dette.

Da jeg lette etter materiale, fant jeg at det var vanskelig å grave fram gode illustrasjoner på vinstførende teknikk. Dette kommer delvis av at Capablanca, Karpov etc. får motstanderne til å gi opp bare ved å true med å vise opp sine tekniske ferdigheter. For min del husker jeg enkelte tilfeller da jeg gjorde tingene riktig - men mine motstandere er vanligvis skeptiske nok til å ønske en fullstendig demonstrasjon.

Et siste poeng før vi gjennomgår et parti. For å være effektiv må en sjakkspiller ha en viss mengde teoretisk kunnskap også om de siste faser av partiet. Sluttspill med konge og bonde + elementære matter er grunnleggende kunnskap, og jeg går ut fra at leseren kan dette (eller vil se til å lære det snarest mulig).

På den annen side, visse regler og retningsslinjer er tilstrekkelig utrustning til å dyrke en avgjørende fordel fram til et helt poeng.

Tisdall - Arnason, Island. Helsinki 1986.

For å vise hvordan fordeler akkumuleres (vanligvis med litt hjelp fra motstanderen), vil jeg denne gangen vise hele partiet.

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 g3 La6 5 b3 Lb4+ 6 Ld2 Le7 7 Sc3 0-0!? 8 e4 d5 9 cxd5 Lxf1 10 Kxf1

En motevariant i dronningindisk. Svart spiller vanligvis 10 - exd5 11 e5 Se4 12 Kg2 med en liten romfordel til hvit. Da Arnason falt i tanker her, begynte jeg å frykte en ny, dynamisk mulighet. . .

10 - Lb4?!

Et meget interessant stykke improvisasjon som akkurat kommer til kort, noe jeg ikke var klar over da.

11 dxe6!

En utfordring må aksepteres.

11 - Lxc3 12 Lxc3

12 exf7+? Txf7 13 Lxc3 Sxe4 fulgt av - Dd5 gir svart et enormt initiativ for bonden.

12 - Sxe4 13 Lb4!

Svart har nå et vanskelig valg. Arnason har brukt det meste av tiden sin her til å innlate seg på en dårlig, men den beste mulighet. Han leder nå partiet inn i et sluttspill der offiserene nesten kompenserer det tapte materiell.

13 - c5 14 dxc5 Sc6

Svarts opprinnelige hensikt var 14 - Dxd1+ 15 Txd1 Sc6, men hvit har det ekle 16 cxb6! Sxb4 17 Td4! og beholder materiell fordel. Heller ikke 15 - fxe6 16 cxb6! Txf3? 17 b7 går.

15 Dxd8

Siden hvit kommer til å vinne materiell, er forenkling det første skritt på veien til et helt poeng. Det er ingen vits i å tillate unødvendige komplikasjoner. Hvits utviklingsproblemer lar seg løse lettere jo færre brikker det er som kan plage kongen hans.

15 - Tfxd8

Svart må oppgi håpet om press i f-linja, f.eks. 15 - Taxd8 16 e7! Sxe7 17 cxb6.

16 exf7+ Kxf7 17 La3 Sd2+(!)

Trass i tidsnøden finner Arnason den beste praktiske sjansen. Hvit behøver bare å spille Kg2 og å sentralisere et tårn for å stå bonde over med bedre stilling. Ved å ignorere c-bonden holder svart den hvite løperen ute av spill - om hvit prøver cxb6, blir Ta8 aktivert.

18 Sxd2

Svart må "invitere" det svarte tårnet inn på andreraden. 18 Kg2? Sxf3 19 Kxf3 Sd4+ og 20 - Sc2.

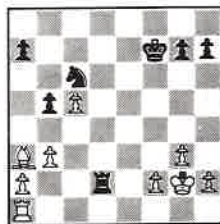
18 - Txd2 19 Kg2 (forbindelse mellom tårna) b5!

Ettersom hvit fullfører utviklinga, kan han ta cxb6 og Tc1 i betraktning. Svart vil flytte tårnet på a8, derfor eliminerer han muligheten cxb6 og lar c-bonden stå i veien for løperen.

20 Thd1

Muligens en liten unøyaktighet. Hvit er ledet av det tematiske ønske om å forenkle idet han fordel er ved å bli avgjørende. Han kunne også ha spilt 20 Lc1 for å sette den på e3 og prøvd å konsolidere stillingen mer langsomt.

20 - Tad8 21 Txd2 Txd2

Jeg innså nå at det planlagte 22 Lc1 Td1 23 Lb2 oppnår lite etter 23 Td2! 24 Lc3 Tc2 - hvits løper er påfallende ineffektiv - svart vinner tilbake c-bonden og står fortsatt aktivt. Hvit må nå spille nøyaktig. Den enkleste planen er å gi tilbake litt av den materielle overvekt i den hensikt å drive tilbake hvits aktive offiserer - da burde løperens styrke pluss en merbonde være avgjørende.

22 Kf3!

Satser på sentralisering og utnytter at 22 - Sd4+ strander på 23 Ke3.

22 - Tc2!

Igjen det beste. 22 - Ke6 23 Lc1 Td1 (23 - Sd4+ 24 Ke4 Td1 25 Lb2) 24 Lb2 og på 24 - Td2 har løperen feltet g7, og der står det til overmål en bonde for slag.

23 Lc1!

Hvit har forbedret stillingen og gir tilbake halve overskuddet for fullt ut å få styrkene i aktivitet.

23 - Txc5

23 - Se5+ 24 Ke4 Sg4 25 f3 hjelper ikke svart stort - styrkene hans blir spredd i jakten etter en bonde på kongefløy mens hvits konge og c-bonden blir en potent trussel. Hvit er ikke redd for å miste noe av sin materielle overvekt så lenge han får igjen en mer aktiv stilling. Kongens økende styrke som angrepsbrikke fortjener spesiell oppmerksomhet. Denne står i direkte forbindelse med den overlegne parts ønske om forenkling. Kongen blir sterkere ettersom stillingen på brettet blir mindre kludrete - her blir faktisk alle de kritiske frigjøringsmanøvrene muliggjort ved at den hvite kongen griper inn.

24 Le3 Tf5+ 25 Ke4 Ke6

25 - Te5+ 26 Kf4 Ke6 er litt seigere.

26 f4

Hindrer sjakker og mobiliserer hvits bondemajoritet.

26 - Td5 27 g4 g6 28 Tc1 Kd6 29 Tc2

Hvit har til hensikt å spille Td2 med avgjørende forenklinger, og vinner nå lett.

29 - Sb4 30 Tc8 Sxa2 31 Lxa7

Enklere enn 31 Td8+ Ke6 32 Txd5 Sc3+

33 Kf3 Kxd5 og hvit har tillatt svarts konge å bli aktiv.

31 - Td1 32 Td8+ Ke6 33 Txd1 Sc3+ 34 Kd3 og svart tapte på tid. 1-0

Etter 34 - Sxd1 35 Ld4 har hvits tematiske spill gitt ham full kontroll, den svarte springeren er fanget og i tillegg har hvit en fri f-bonde.

Huskeregler om teknikk *ak*

Spesielt gjennom Arnasons standhaftige motstand illustrerer dette partiet flere viktige faktorer når det gjelder teknikk.

1. Forenkling er den overlegne parts sterkeste våpen; i tillegg fører dette

NYE BØKER

Pergamon Press

Garry Kasparov:

The Test of Time £ 7.50 (£15.50 innb.)

Den nye verdensmesteren fra perm til perm er én av årets store boknyheter. Det gjelder 84 Kasparov-partier og 16 sluttspill fra perioden 1978-84 med hans opprinnelige etteranalyser og nå opprinnelige etteranalyser og oppdatert med tillegg og rettelser fra han selv. Som hans gamle trener, eks-verdensmester Botvinnik, skriver i forordet: "Garry Kasparov er på rett spor. En spiller bør publisere partianalyser ikke bare for å glede leserne, men også legge fram resultatene av arbeidet til en streng bedømmelse..." Bli med i juryen! ØB

Batsford

M Yudovich:

Spanish without - a6. £ 6,95

Sannelig utgis det mye spesial(spesiell)-litteratur for tida, kan man tenke. Men det er jo interessante varianter både med 3 - Sd4, 3 - d6, 3 - Sf6, 3 - Lc5 og ikke minst 3 - f5!?

Som ventelig kan være, dreier det seg om en solid og god bok. Yudovich er jo ingen hvem som helst. Jeg tror likevel at en del av de største "teoripuggerne" vil bli litt skuffet. Spesielt i kapittelet om

partiet stadig nærmere en elementær realisering av fordelene (med mål som konge+bonde mot konge), og kongens styrke øker.

2. Forenkling av stillingen fører til at det blir mer og mer avgjørende å ha aktive offiserer (og en aktiv konge).

3. Klamre deg ikke fast til materielle fordeler, litt er nok, spesielt om det er ledsaget av aktive offiserer.

4. Slapp aldri av. Hvert trekk teller, og raskt og overfladisk spill kan føre til unødvendige vanskeligheter.

I det overstående parti var Arnason alltid beredt til å skape trøbbel, kun år- vakenhet gjorde at det ble en "enkel" vinst.

Jänisch-gambitten 3 - f5!? (20 sider), siden varianten 4 Sc3 fxe4 5 Sxe4 d5 6 Sxe5 dxe4 7 Sxc6 Dd5 bare avspises med én(!) av bokas 120 sider! Slikt går ikke an, i en variant som har vært kranglet fram og tilbake, opp og ned, i flere tiår! Når jeg likevel anbefaler boka, så er det med advarselen: les om "Jänisch" et annet sted!

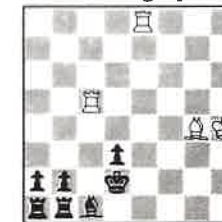
E Poulsson

Walter de Gruyter

W Dittmann/A Geister/D Kutzborski:
Logische Phantasien DM 29,50

Det er en nytelse å leve seg gjennom 129 av Herbert Grasmanns (1917-1983) beste sjakkoppgaver! De fleste har studie-karakter, riktig noe for taktikeren i sluttspill. Boken er praktisk redigert med diagrammene på høyre side, og en utførlig tekst samt løsninger til venstre. Et typisk eksempel:

H Grasmann,
Berliner Morgenpost 1961.

Matt i 14 trekk.

Målet er å bringe Kh4 til f2, hvoretter Le2, dxe, Td8 matt. Slik gjøres det: 1 Ld7, 2 La4+, 3 Lc6, 4 Lf3+, 5 Ld5, 6 Lb3+, 7 Lf7, 8 Lh5+, 9 Kg4, 10 Kg3+, 11 Kf3, 12 Kf2+!

NGGvD

Frank Hovde Europamester i postsjakk?

Steinkjers Frank Hovde (26) kan være på vei mot en norsk sensasjon i postsjakk. Han leder den 29. Europafinalen med foreløpig bokført 8 poeng av 9. Fem gjestående partier, alle mot sovjetiske spillere, kan se ut til å innbringe 4 poeng. Han vil i tilfelle neppe kunne innhentes av sin trolig farligste konkurrent, Vladimir Bratsev fra Sovjet.

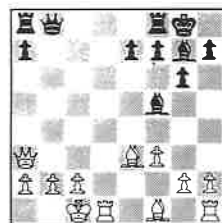
Frank Hovde er sikkert en av de sjakk-spillerne i Norge som bruker mest tid på sin hobby eller idrettsgren. Resultatet er en betydelig framgang i vanlig brett-sjakk, men altså enda større innen analysekunsten postsjakk. Norge har aldri tidligere hatt en Europamester i postsjakk, eller for den del i sjakk overhodet.

"Jeg fant, jeg fant"

Mens vi krysser fingrene for Hovde i innspurten, skal vi glede oss over et av hans velspilte finalepartier. Det bidrar også til å kaste nytt lys over en aktuell variant i "Dragen".

Frank Hovde kommenterer:

Hvit: Frank Hovde, Norge
Svart: Knut Herschel, DDR
SICILIANSK Dragevarianten
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 g6 6 Le3 Lg7 7 f3 0-0 8 Dd2 Sc6 9 0-0-0 Vanligvis spiller jeg 9 Lc4, men jeg hadde lyst til å prøve ut noen nye ideer. 9 - d5 En annen og kanskje bedre mulighet er 9 - Sxd4 10 Lxd4 Le6 10 exd5 Sxd5 11 Sxc6 bxc6 12 Sxd5 Teorien mener at hvit ikke bør ta bonden, men jeg er ikke overbevist. Boka sier at 12 Ld4 e5 13 Lc5 er det saliggjørende. 12 - cxd5 13 Dxd5 Dc7 14 Dc5 Db8 Au da! Nå var mine lange forhåndsanalyser på 14 - Db7 forgjeves, så nå var det å kaste seg over analysebrettet igjen, og etter mange og lange netter kunne jeg som Askeladden rope: "Jeg fant, jeg fant!" 15 Da3 Lf5

16 g4(!) TN Encyklopedien nevner kun 16 Ld3 De5 17 Lxf5 Dxf5 med svart fordel. 16 - Le6 På 16 - Db7 kan det følge 17 gxf5 og nå a) 17 - Lxb2+ 18 Dxb2 Dxf3 19 De5! Dxb1 20 Ld4 f6 21 Lc4+ Kh8 22 Dxe7 Dc6 23 Le6 og hvit vinner, eller b) 17 - Dxf3 18 Tg1 Tab8 (18 - Lxb2+ 19 Kxb2 Dxd1 20 Lc4 Tab8 21 Lb3 Df3 22 Dxe7! og hvit vinner) 19 Tg3 Lxb2+ 20 Dxb2 Dxd1+ 21 Kxd1+ Txb2 22 Lc4 med klar hvit fordel. 17 La6 Dc7 18 Ld4 Tab8 På 18 - Df4+ følger 19 De3! Dxe3 20 Lxe3 Lxa2? 21 b3 19 Lxg7 Kxg7 20 Kb1 Stillingen har klarnet. "Hjernen" i det svarte motspill (Lg7) er borte, og hvit har fordel. 20 - Tb6 21 b3 Tfb8 22 Ld3! Et sterkt trekk med ideen å få løperen til d5 for å minske trykket mot b3-bonden. 22 - a5 23 Le4 For all del ikke 23 h4? a4! 24 Dxa4 Dc3! fulgt av Lxb3 og svart vinner. 23 - Tb5 24 h4 h6 25 Td2 Tc5!?! Ikke 25 - a4? 26 Dxa4 Dc3 da hvit nå har Dd4+. 26 h5 g5 27 Thd1 Tc8 28 c4 Tb8 29 Ld5 Lc8?! 29 - Lxd5 må vel spilles, selv om hvit har alle muligheter etter f.eks. 30 Txd5 Txc4 31 Dxa5 30 Db2+

Kg8 På 30 - e5 kan det følge 31 Te2 f6 32 Dc2 og hvit vinner.

31 Lxf7+! Kxf7 32 Dc2 Lf5 Tvunget, da

Ca. 300 spillere til NM i Steinkjer

Simen skyhøy favoritt

Simen Agdestein stiller som klar favoritt til en ny mesterskapstitel og kongepokal under årets Landsturnering i Steinkjer 6.-12. juli. Simens deltagelse er en gledelig begivenhet ikke minst for arrangøren Steinkjer Sjakklag. Det blir første gang vårt trumfess deltar i NM siden han ble norgesmester i 1982 etter turnering på Lillehammer og stikkamp mot Bjørn Tiller. Nå varmer han opp til junior-VM på Gausdal og kan samtidig gjøre seg håp om en brukbar pengepremie.

Deltagelsen i årets eliteklasse er ikke så svært imponerende, men det ser ut til å bli en rekordlav gjennomsnittsalder på ca. 22 år. Ved siden av Simen spiller broder Espen Agdestein, Einar Gausel og Richard Bjerke, alle OSS, Berge Østenstad, Asker, Arild Lauvsnes, Randaberg, Kjell Arne Mork, Askøy og Rune Djurhuus, Elverum. Etter de nye ratingtallene å dømme ser det ut til at UK vil kompletttere klassen med Frank Hovde, Steinkjer og Nils R Grotnes, Brugata.

Arrangementssjefen Arne O Trana kunne da bladet gikk i trykken melde om oppunder 300 deltagere. - Det har kommet noen de siste dagene. Jeg tror vi skal klare å slå fjorårstallet på 299, uttrykker en rimelig optimistisk Trana som har opplegget klart på Steinkjer videregående skole.

Deltagelsen viser tildels overraskende geografiske variasjoner. Nesten-naboer som Ålesund, Molde og Kristiansund er helt uten spillere, og det er dårlig fra Trondheim. Gode tall har derimot OSS med 17, Stjernen 13, Asker og Ski 12, Brønnøysund 10, Moss 9, Namsos og Kirkenes 8,

det på f.eks. 32 - Lb7 følger 33 Dh7+ Kf8 34 Td7 og hvit vinner. 33 gxf5 Txc4 34 Dd3 Hvis svart nå spiller 34 - a4 følger det 35 f6! med hvit vinst. 34 - Tc6 35 f6! Allikevel! Svart er fortapt. 35 - Txf6 36 Dh7+ Ke8 37 Dg8+ Tf8 38 Dg6+ Tf7 39 Td7 Dc5 Jeg hadde håpet på 39 - Dc3 40 Txe7+! Kxe7 41 Dd6+ Ke8 42 Dxb8+ Ke7 43 Dd6+ Ke8 44 Dd8+matt, eller 39 - De5 40 Dc6! Df5+ 41 Td3 Kf8 42 Dxb8+ fulgt av 43 T7d5 og hvit vinner. 40 T7d5 Dc3 41 Db6! Dc8 42 Dxb8 Txf3 Og på grunn av 43 Td8+ Dxd8 44 Dc6+ Kf7 45 Dxf3+ fulgt av Txd3, 1-0

BULLETIN FRA NM I
STEINKJER 1986

Koster kr. 75,- fritt tilsendt i to puljer, en midtveis i mesterskapet og en til slutt.

Bestilles fra:
Steinkjer Sjakklag v/Arne O Trana,
Tranavn, 31 B, 7700 Steinkjer
Tlf. 077-64805

og Mo 7 spillere påmeldt til NM i Steinkjer.

Juniorklassen får tre favoritter i Ivar Bern, Bergen, Fredrik A Dahl, Asker og Petter Fossan, Ganddal. Kadettklassen er ny av året, og her er det påmeldt 30 forventningsfulle spillere. Lilleputtklassen har litt overraskende bare 14 deltagere som skal kjempe om Anna Elisabeth Westerlunds fine medaljer til de flotteste partiene. Hovedkvinnen selv har også atter en gang meldt sin ankomst til NM i sjakk.

"NM-uka" starter allerede fredag 4. juli med NSFU's årsmøte i Steinkjer videregående skole. Tidspunktet er 19.30, og sjakkinteresserte kan regne med å være velkommen. Samme dag starter Svein Tore Fesche og Sverre Fuglerud stikkamp om årets NM for synshemmede.

NM-veteran?

Sentralstyret planlegger innføring av NM-nål i gull, sølv og bronse. I neste nummer vil NSB bringe navn på alle vi vet som har deltatt i minst ti Landsturneringer. Sett opp en liste og send oss hvis du hører hjemmet i en slik oversikt.

PRØVENUMMER NM-AVISA

æ2-æ4

Redaktør (på prøve) :
Roar Hollås
Journalist (ålrund):
Løperen Johannes
Kurrektor (på prøve) :
Peer Gytn

(hvori opptatt Norsk Tidsskrift for Sjakk, Sportsmanden, Verdensrevyen, Nord-Norsk Sjakkblad, PATT, Vangsgutane, Våre Hesters Årsrevy)

Storinnrykk ventet:

FØRSTE DELTAKER PÅ PLOSS VED SJAKK-CAMPEN
UNDER DEKKNAVNET SULTAN KAHN

NM-feberen raser. Første deltaker er allerede installert ved sjakk-campen med kone, computer og to sekundanter. Den fordekte Hr. Kahn omtaler seg selv som en ren intuitiv spiller uten fortid. I følge ham selv har han aldri så mye som rørt et åpningsverk - vi kan (dessverre Kahn!) på ingen måte underslå at vi ved en uanmeldt visitt i ditt telt kom over følgende lektyrer: Gøring-gambit volum VIII og IX (de såkalte vampyrvariantene), Dr. Baloghs motgambit (paperback populærlutgave), ALBINS, 3 stivpermer merket: Corresp. Ludak Pachman upon 1 e4 Sf6 2 e5 Se4!?, Priv. corresp. Pia Cramling, Englund Complete, Moderne Skak (-43 utgaven), 1701 Åpningsfeller, Simens Samlede Franske, Den Mystiske Sultan Kahns Himmelske Sjakktrekk (skinn og gulldekor), No livnar det i lundar (heftet stensil), ROSA OG BENONI, Volga-gambit (7 bind), samt en velbrukt norsk/russisk lommeaparør. Vi sier ikke mer!

Fra fjorårets meget omtalte Prøve-NM, hvor deltaker i stuntklassen, N.N. med 30% tillegg i startavgiften utprøver sponsørvarer fra Møllers Tran på trappa til spillelokalet før det avgjørende slaget.

Finaleoppgjøret i klasse Stunt ble dessverre sterkt skjemma av utenomsportslige innslag. Foruten klassikere som falsk rating og uforholdsmessig stort inntak av hvitløk, noterer vi i fleng: spark på skinnleggen, kvælermatter, spøkelseslatter, gammelost, utidig snorking, spisevegring, høytlesing, slamsuging og fribønder i ermet. Turneringsledelsen fikk grepet inn og stanset dette avsindige parti.

NORGES GRAND PRIX

I skrivende stund står det att to turneringar i sesongen 85/86, og ettersom også dei er avslutta når dette blir lese, har vi inga samanlagtstilling denne gongen. Vi nemner berre att Petter Haugli har eine foten godt plassert på toppen av seierspallen, men att Thomas Heiberg teoretisk kan gå forbi ved å vinne dei to siste turneringane i Molde og Lærdal.

Fullstendig resultatliste over dei ti beste i kvar klasse som får premie kjem i nr. 6. Utdeling av pengepremiar, til dei fire beste i klasse Mester og dei tre beste i

klassene I - IV, vil som vanleg skje under åpninga av årets NM, altså på Steinkjer videregående skole den 6. juli kl. 14.30. Dei andre premievinnarane vil få neste nummer av Informator når den kjem ut til hausten.

Ny sesong startar i august, nærare bestemt på Gausdal med tre turneringar i rask rekkefølge.

Sentralstyret har vedtatt nytt reglement. Sjøl om hovedprinsippa er dei same, er det ein god del justeringar, men dette kjem vi attende til i neste nummer.

FLORØ GRAND PRIX

25-27/4 -86

1	Arn Tore Haugsdal, Masfjorden	1798	+09	+06	+05	+18	+03	=02	5½
2	Øystein Hjertenes, Florø	2057	=11	+10	+07	=08	+04	=01	4½
3	Arnt Ole Johansen, Florø	1705	+17	+22	-10	=04	-01	+05	4½

4. T Kristiansen, Kristiansund 4½ 5. R Persson, Volda 4 6. T H Hauge, Fyllingsdalen 4 7. R Nakken, Volda 4 8. T Kolås, Volda 3½ 9. S Hellevik, Aalesund 3½ 10. S T Strand, Florø 3 11. O J Valaker, Fana 3 12. T Olsen, Aalesund 3 13. G Eken, Fyllingsdalen 3 14. P Kjørhaug, Florø 3 15. S Seljeseth, Florø 3 16. E Koløed, Fyllingsdalen 2½ 17. K Olsen, Sogndal 2½ 18. A Lindland, Voss 2 19. F Teigen, Voss 2 20. F Haveland, Sandane 2 21. O R Hrende, Florø 2 22. B Nesse, Voss 2 23. J I Kroken, Sandane 1 24. D O Flatjord, Florø 0

Vi merker oss en ny sterk prestasjon av Arn Tore Haugsdal, 17-åringen som går videregående skole i Bergen for å være i et sterkere sjakkmiljø enn hjemme i Masfjorden. Tidligere i år har han bl.a.

2.plass i Askøy Grand Prix, og han har nylig vunnet varturneringen i Bergens SK. Arn Tore ser ut til å være i ferd med å spille seg inn i juniortoppen!

TAO GRAND PRIX Hurtigsjakk

27/4 -86

Gruppe 1

1	Thomas Heiberg, Stjernen	2295	+30	+05	+23	+03	+06	+07	5½
2	Trond Støre, Sjakkamatene	1706	+13	-03	+29	+23	+08	+06	5
3	Per Omtvedt, Stjernen	2083	+35	+02	+08	-01	+15	=04	4½
4	Petter Haugli, TAO	2291	+15	+19	+07	-06	+16	=03	4½

5. G Sørseth, OSS 4½ 6. J R Johansen, Sarpsborg 4 7. G Hellem, OSS 4 8. R Edvardsen, Drammen 4 9. J Berg, Tønsberg 4 10. R Weired, Tønsberg 4 11. I Brøndbo, Halden 4 12. K E Johansen, TAO 3½ 13. R Kristiansen, Moss 3½ 14. R Kvasheim, Ski 3½ 15. K Yndesdal, Nittedal 3 16. O Lepperød, Stjernen 3 17. D Drahus, Asker 3 18. G Lindgard, Ski 3 19. S Simonsen, Ski 3 20. T Løvtvet, OSS 3 21. T M Thøgersen, Tempo 3 22. O Ristesund, OSS 3 23. P Gløkke, SK 1911 2½ 24. J Svenske, Strømmen 2½ 25. L Kvernadal, Stjernen 2½ 26. H Slang, Fredrikstad 2½ 27. V Larsen, OSS 2½ 28. E Vallstad, OSS 2½ 29. G Lundell, Sverige 2½ 30. J Hanssen, Ski 2 31. T J Johansen, OSS 2 32. B Haveland, Ski 2 33. T Hoff, Stjernen 2 34. R Olsen, TAO 2 35. J A Bjørgvik, Moss 1720 1½ 36. L Cnossen, Moss 1 37. D Andersen, Marker 1 38. H Kangøy, Ski 1

Gruppe II

1	Atle Grønn, OSS	1767	+22	+15	+16	+12	+06	=04	5½
2	Ole Petter Skårås, Elverum	1502	-04	+28	+17	+16	+13	+06	5
3	Erik Skårås, Elverum	1503	=05	+20	+14	+22	+12	+13	5
4	Øystein Sæther, Elverum	1442	+02	+09	-06	+23	+07	=01	4½

5. T Scheitne, Stjernen 4½ 6. Ø Andersen, SK 1911 4 7. S Lindgard, Ski 4 8. B E Gløkke, Nordstrand 4 9. R Moe, Ski 3½ 10. G Stray, Moss 3½ 11. E Stensland, Ås 3½ 12. M Stensland, Ås 3 13. T Hauge, Ski 3 14. J-Å Ellefsen, Fredrikstad 3 15. M Kanarva, Sverige 3 16. A R Simonsen, Fredrikstad 3 17. F Atnes, Tønsberg 3 18. F Elsnæs, Halden 3 19. J Vørtrup, Halden 3 20. E Bodgren, Sverige 2½ 21. L Johannesson, Sverige 2½ 22. Ø Braaten, ASKO 2 23. H Andersen, Sarpsborg 2 24. O M Wig, Sarpsborg 2 25. A Thøgersen, Fredrikstad 2 26. A Bakken, Nordstrand 2 27. V Nygaard, Halden 1½ 28. T Roer, Moss 1½ 29. R Yndesdal, Nittedal 1 30. K Saksgård, Halden 0

ASKO'S PINSETURNERING

16-18/5 -86

1 Petter Haugli, Moss	2291	+34	+23	+07	+22	+03	=06	5½
2 Thomas Heiberg, Stjernen	2295	+26	=08	+13	+17	=04	+16	5
3 Rune Djurhuus, Elverum	2122	+24	+09	+25	+20	-01	+07	5
4 Nils R Grotnes, Brugata	2202	+47	+36	=20	+08	=02	+11	5
5 Øystein Olsen, OSS	1912	+35	-07	+33	+21	+09	+12	5
6 Atle Grønn, OSS	1767	+48	-20	+36	+14	+10	=10	4½

7. Å Justnes, Kristiansand 4 8. T Sande, OSS 4 9. Ø R Andersen, SK 1911 4 10. T Gran Nilssen, Brugata 4 11. G Sørseth, OSS 4 12. J A Bjørngvik, Moss 4 13. O Andersen, SKI 3½ 14. C Varrone, ASKO 3½ 15. D Ulvin, Lillestrøm 3½ 16. B Zachariassen, Arendal 3½ 17. A Finstad, OSS 3½ 18. K E Johansen, Moss 3½ 19. K Jacobsen, OSS 3½ 20. H Theting, Kragerø 3 21. V Andersen, Stjernen 3 22. P-O Liabøtrø, OSS 3 23. B-E Gløkke, Nordstrand 3 24. Ø Sæther, Elverum 3 25. T Hoff, Stjernen 3 26. B Dahl, OSS 3 27. D A Andersen, Marker 3 28. P Gløkke, SK 1911 3 29. P M Tengedal, OSS 3 30. P Middelthon, Bærum 3 31. T Torgersen, Evje 3 32. O Ristesund, OSS 3 33. N Engedal, SK 1911 2½ 34. G Stray, Moss 2½ 35. T Borg, ASKO 2½ 36. H Berge, Skien US 2½ 37. P Engedal, SK 1911 2½ 38. P Nestande, OSS 2½ 39. O J Valaker, Fana 2 40. A Sandvik, Voss 2 41. K Berntsen, SK 1911 2 42. K Klausen, Kragerø 2 43. A Berge, SK 1911 2 44. R Steffensen, Kragerø 2 45. K E Strand, Arbeidernes 2 46. O Siljebørgsøen, Nordstrand 2 47. J Steinsvik, OSS 1½ 48. E Hansen, Nordstrand 1½ 49. M Vildalen, Kragerø 1½ 49. R Yndestad, Nittedal 1½ 51. E A Rødland, Asker 1½

Undulat uten spill

ved Henrik Sjøl

Deltakelsen i ASKO's pinseturnering tyder på at det ikke er noen ulempe å arrangere sjakkturneringer på 17. mai (i fjor var det 59 deltakere). Nå skal det i rettferdighetens navn nevnes at vi først startet kl. 14.00 på grunnlovsdagen, og at vi hadde redusert betenkningstid på denne runden.

De to siste års vinnere, Nils R Grotnes og Pål-Ole Liabøtrø stilte opp igjen for å få et nytt napp i den oppsatte vandrepokalen. Liabøtrø, som har hatt pokalen det siste året, nevnte at undulaten hans likte å spille seg i den. Som en ser, må denne fuglen klare seg uten spill det neste året.

Etter 4 runder hadde Petter Haugli og Rune Djurhuus full pott, og deres oppgjør i 5. runde var avgjørende for sluttresultatet:

Petter Haugli kommenterer:

Hvit: Rune Djurhuus, Elverum

Svart: Petter Haugli, Moss

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Lb4 4 a3 En gammel Fischer-spesialitet. 4 - Lxc3+ 5 bxc3 dxe4 6 g4 Sf6 7 Dxc7 Tg8 8 Dh6 c5 Vanlig er også 8 - Sbd7. 9 Se2 Tg6 10 Dd2 10 De3?! Sc6 11 Ld2 Se7 er bedre for svart (Smyslov-Botvinnik, VM 1957). 10 - Da5?! Anbefalt av Watson i "Play the French". Trekket stopper bl.a. c4 og a4-a5. Vanligere er 10 - Sbd7. 11 Sf4 Watson angir her bare 11 g3 Ld7! 11 - Tg8 12 Lc4 Sc6 13 0-0 Ld7 Ikke 13 - cxd4 14 cxd4 Dxd2 15 Lxd2 Sxd4 16 Lc3 e5 17 Lxd4 exd4 18 Tad1 med fordel til hvit. Rolig utvikling er som vanlig det beste. 14 d5?! Frigir det sterke feltet e5 for svart. Bedre var 14 Tb1 (truer 15 Tb5) cxd4 15 cxd4 (15 Txf7 Dxc3) Dxd2

16 Lxd2 0-0-0 17 c3 med en liten fordel til hvit pga. løperparet. 14 - Se5 15 Le2 15 De2 Dxc3 16 dxe6 er noe uklart, men neppe dårlig for svart. 15 - 0-0-0 16 c4?! Dette leder til en fordelaktig stilling for svart. Bedre var 16 dxe6. 16 - Dxd2 17 Lxd2 exd5 18 cxd5 Sf3+ 19 Lxf3 exf3 20 c4 Eller 20 g3 Lb5 21 Tfd1 Sxd5 22 La5 Sxf4. 20 - Se4 21 Le3 fxd2 Jeg tenkte lenge over 21 - Txg2+, men fant ikke mer enn remis. 22 Tfe1 Kanskje 22 Tfc1, som dekker på c3 er bedre? 22 - Lg4 Det opprinnelig planlagte 22 - Sg5 gir intet etter 23 Kxg2. 23 Sd3 Sc3

24 Sxc5? Taper kvalitet for barn en bonde. Det beste er nok 24 Sf4 som truer 25 Ld2, og svart har ikke noe bedre enn 24 - Se4 25 Sd3 b6 26 Se5 Lh5 27 Sc6 Td7, og det blir vanskelig for svart å vinne. Men, som jeg tenkte, var Rune for utålmodig til tilbaketrekningen 24 Sf4. 24 - Lf3 25 Ld4 Se2+ 26 Txe2 Lxe2 27 Lf6 Td6 28 Le7 Tb6 29 d6 Lg4 30 Sd3 Ld7 Blokade! 31 Sb4 Le6 Ikke 31 - a5? 32 Sd5 Tc6 33 c5. 32 c5 Tb5 33 c6 bxc6 34 Sxc6 Kd7 35 a4 Tc5 36 Sb4 Lf5(?) 37 Sa6 Tc4 38 Te1 Le4 39 Sc7 Txa4 40 Sb5 Tc8 41 Lf6 Te8 42 Tc1 Lc6 43 Sd4 Tc4 44 Tal Lb7 45 f3 Tg8 46 Le5 f6 47 Lxf6 Kxd6 48 Td1 Tc5 49 f4 Kd7 50 f5 Td5 51 Tb1 La8 52 Te1 Te8 53 Tal a5 54 Lg7 Te4 55 Td1 Tf4 56 h3 Txf5 57 Te1 Tf1+ 58 Txf1 gxf1d+ 59 Kxf1 Th5 0-1

VOLDA-CUPEN I HURTIGSJAKK

25/5-86

1 Bjørn Tiller, OSS	2368	+05	+10	+02	+06	+03	+07	6
2 Frank Hovde, Steinkjer	2183	+15	=03	-01	+04	+06	+09	4½
3 Thomas Heiberg, Stjernen	2295	+11	=02	+07	+08	-01	+06	4½
4. Ø Michelsen, Fyllingdalen 4 5. E Storeide, Aalesund 3½ 6. E Wattø, Aalesund 3 7. E Sørheim, Volda 3 8. T Kolås, Volda 3 9. P Havskjær, Volda 3 10. R Johansen, Volda 3 11. R Nakken, Volda 3 12. T Olsen, Aalesund 2½ 13. P Madsen, Volda 2½ 14. S A Myhre, Aalesund 2½ 15. R Persson, Volda 2 16. B Heltnø, Volda 2 17. A K Røv, Volda 1								

Tiller som 1. premie

Volda Sjakklubb vann fjorårets medlemsvervrekonkurranse. Premien var besøk av ein toppspelar, og det vart IM Bjørn Tiller som besøkte klubben laurdag den 24. mai.

Først var det simultanoppvisning på R-senteret mot 20 motstandarar. Klubben hadde nytta høvet til å skape litt blest om sjakken. Mange var innom og såg på oppvisninga, og kring halvparten av deltakarane var ikkje medlemmer i klubben. Men det var to "veteranar" som makta å skaffe seg poeng. Peder Hav-

1. premie til Tiller

På søndag spela Tiller med i Voldacupen, hurtigsjakk, og var ustopeleg med 6 av 6. Faktisk var det hans overmann frå dagen før, Erling Sørheim, som i siste runde var nærast remis.

I tredje runde leverte Tiller følgjande godbit:

Bjørn Tiller kommenterer:

Hvit: Bjørn Tiller, OSS

Svart: Frank Hovde, Steinkjer

DRONNINGGAMBIT

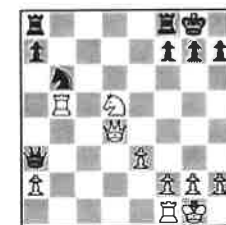
1 d4 Sf6 2 Sf3 e6 3 Lg5 d5 4 c4 Le7 5 Sc3 0-0 6 e3 b6 Svart spiller Tartakowervarianten uten h6, en variant som slett ikke er så dårlig som sitt rykte. Dessuten unngår han på denne måten de mange systemer etter 6 - h6 7 Lxf6 som bl.a. forekom i en rekke av VM-partiene mellom de to K'er. 7 Le2 Lb7 Dette er det derimot grunn til å kritisere da hvit nå kommer inn i en gunstig utgave av et system mye benyttet i nevnte matcher. I mange varianter er det svart ubehagelig for svart at han mangler "luft". 7 - dxc4 er ifølge Encyklopediaen endog bedre her enn med -h6 og Lh4 innskutt, og skal lede til likt spill. Poenget skal være at avviklingsmanøveren innledet med -Sd5 ikke kan møtes med Lg3. 8 Lxf6 Lxf6 9 cxd5 exd5 10 b4 c5?! 10 - c6 kom sterkt i betraktning. 11 bxc5

sjkjer spela remis og Erling Sørheim "var den einaste som greidd å feie mesteren av brettet" heiter det i rapportane. Det helle var over etter berre to og ein halv time, og Tillers score vart altså +18 -1 -1.

Seinare på dagen samla ti - tolv spesielt interesserte seg på rådhuset der Tiller synte og kommenterte eit VM-parti, og dessutan fortalde om sjakkkariera si og svara på spørsmål.

"Ei interessant og lærerik sjakkhelg som utan tvil har verka inspirerende på miljøet i klubben", oppsummerte kretsformann Egil Arne Standal.

bxc5 12 Tb1 Da5?! Denne fortsettelsen ble også anvendt i et av VM-partiene. Poenget er å oppheve hvits offiserskontroll over d4 etter 13 Dd2 cxd4 14 Sxd4 Lxd4 15 exd4 da 15 Dxd4 er dårlig pga. 15 - Sc6 16 Dd2 d4! 17 exd4 La6! Allikevel, 15 exd4 gir hvit gode sjanser og 12 - Da5 ble ikke gjentatt senere i matchen(e). 12 - Lc6 var det relativt beste. 13 Dd2 Lc6 Svart skulle som nevnt ovenfor tross alt avvikelet på d4. Nå blir Da5 poengløst. 14 0-0 cxd4 15 Sxd4 Lxd4 16 Dxd4! Med klar fordel. Svarts neste trekk taper bonde, men stillingen var allerede vanskelig. 16 - Sd7 17 Lb5! Lxb5 18 Txb5 Da3 19 Sxd5 Sb6

20 Sf6+! Med vinststilling. 20 - gxf6 21 Dxf6 Tfd8 21 - Tfe8 holder heller ikke pga. 22 Tg5 Kf8 23 Dh8 Ke7 24 Te5 og 25 Td1 med vinst. 22 Tg5+ Kf8 23 Tg7 Dxa2 24 Txf7 Ke8 25 Th8+ Kd7 26 Td1+ Sd5 27 Txd8+ Txd8 28 e4 Kc7 29 exd5 Txd5 30 Dxf7+ Kc6 31 Tc1+ 1-0

Gjøvik Grand Prix

6-8/6 -86

Gruppe A

1. Petter Haugli, Moss	2291	+09	+04	+10	+03	=02	4½
2. Thomas Heiberg, Stjernen	2295	+06	+08	=04	+07	=01	4
3. Atle Grønn, OSS	1767	=05	+14	+12	-01	+11	3½
4. S Sollid, OSS 3 5. A Øvergaard, Løten 3 6. G Sørseth, OSS 2½ 7. Vegard Steen, Gjøvik 2 8. K Bergersen, Gjøvik 2 9. Ø Sørli, Arbeidernes 2 10. T Johansen, Moss 2 11. R Holm, Hamar 2 12. R Kristiansen, Moss 2 13. T Gran Nilssen, Brugata 1½ 14. P M Tengesdal, OSS 1							

Gruppe B

1. Lars Hjelmås, Gjøvik	1553	+14	+02	=05	=06	+03	4
2. Philmar Middelthon, Bærum	1457	+07	-01	+09	+10	+05	4
3. Øystein Dahle, Lørdal	1450	+18	+17	+10	=05	-01	3½
4. Jo Steinsvik, OSS	1566	=19	=09	+14	=07	+11	3½
5. T Moland, Gjøvik 3 6. J T Olsen, Moss 3 7. J Majors, Gjøvik 3 8. K Olsen, Sogndal 3 9. K Sandal, Asker 2½ 10. H Bakke, Gjøvik 2½ 11. R Kristiansen, Hamar 2½ 12. L Hammerstad, Gjøvik 2½ 13. O-I Fystrø, Sjøkkameratene 2½ 14. J Svindahl, Sjøkkameratene 2 15. K Olsen, Drammen 2 16. G Bahus, Løten 1½ 17. T Jørgensen, OSS 1½ 18. I Berg-Johansen, Otta 1½ 19. B Kristoffersen, Gjøvik 1 20. A Blekstad, Otta 1							

Før denne turneringen ledet Haugli og Heiberg med 89 poeng hver. Det pussige er at de to i siste runde møttes innbyrdes for første gang gjennom hele NGP-sesongen! Med hvit hadde Petter få problemer med å framtvinge den nødvendige remisen til ny turneringsseier.

Imponerte gjorde også 14-årige Atle Grønn som viser bemerkelsesverdig utvikling for tida. I løpet av to år har han gått fram ca. 850 Elo-poeng, og han spiller energisk og bra:

Atle Grønn kommenterer:

Hvit: Atle Grønn, OSS

Svart: Ragnar Holm, Hamar

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sd2 Le7 4 e5 c5 5 c3 Sc6 6 Sgf3 6 Se2 fulgt av Sf3 er bedre. 6 - cxd4 7 cxd4 Db6 8 Sb1!? Eller 8 Sb3 a5 9 a4. 8 - Ld7 9 Sc3 Tc8 10 Le2 f6 11 0-0 a6 12 a3(?) En unødven-

dig svekkelse. 12 - Sa5 13 Sa4(!) Sleipt! 13 - Db3 14 Ld2 Dxd1 15 Lxd1 Lxa4? Sc4 er godt for svart. 16 Lxa4+ Sc6 17 Tac1 b5 18 Lb3 f5? 19 Tc2! h6 Taper forsert, men hvit står overlegent. 20 Tfcl Kd7

21 Lxd5! exd5 22 e6+ Kd6 22 - Kxe6 holder ut lenger. 23 Lf4+ Kxe6 24 Txc6+ Txc6 25 Txc6+ Oppgitt. Hvit vinner etter 25 - Kd7 26 Se5+ Ke8 27 Tc8+ Ld8 28 Sg6 Th7 29 Lc7 1-0

Toppmøte på Gausdal

Ivar Bern (19) imponerte med seier i Det åpne NM på Gausdal foran Tisdall og Helmers. Han vant over Helmers, men lot seg nedkjempet i ett parti:

Jonathan Tisdall kommenterer:

Hvit: Jonathan Tisdall, Brugata

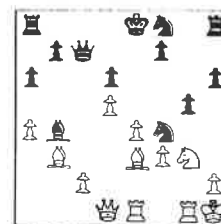
Svart: Ivar Bern, Bergens

KLASSISK BENONI

1 d4 c5 2 d5 e5 En uvanlig variant, men ingen overraskelse siden Bern (med litt flaks) hadde slått Helmers med den i andre runde. 3 e4 d6 4 Sc3 a6!? 5 a4 g6 6 f4?! Et oppløst jeg ikke har forsøkt tidligere. Her, med springeren

på g8 (sammenliknet med 1 d4 c5 2 d5 e5 3 e4 Sf6 4 Sc3 d6 5 f4!?) har svart full kontroll over feltet e5, så hvits aggresjon er sannsynligvis feilplassert. 6 - exf4 7 Lxf4 Lg7 8 Sf3 De7! 8 - Lg4 umiddelbart er også mulig, men teksttrekket, som dekker d6, forbereder Sd7, støtter opp om e5 og trykker mot e4, er mer nøyaktig. 9 Ld3 Lg4 9 - c4? 10 Lxc4 Lxc3+ 11 bxc3 Dxe4+ 12 De2 er bra for hvit - de mørke feltene og svarts dronningfløy er svake. 10 0-0 Sd7 11 Dd2 Lxf3 12 gxf3! 12 Txf3 ber om en stilling der hvits løper på d3 er i fare for å lide i resten av partiet takket være svarts faste grep om e5 og springerparet. Partifortsettelsen eksponerer kongen

litt, men gir muligheten til å på sikt bygge opp et sterkt sentrum. 12 - h6!? Trekket jeg fryktet mest. Svart forbedrer - g5, sikrer punktet e5 og hindrer et mulig Lh6. Dette bytte ville ikke ha vært dårlig for hvit hvis han kunne få sentrum til å "rulle" med f4. 13 Tael Sgf6 14 Kh1 Sh5 15 Le3 g5 15 - Dh4 fortjente oppmerksomhet, men begge bedømte det slik at etter 16 Tgl har hvit spill mot inntrengeren, og et senere - g5 vil bare stenge dronningen inne på fiendtlig territorium. 16 Se2 Le5 konsekvent strategi, besetter et sterkt felt. 16 - Lxb2? 17 Tbl og Txb7 hjelper bare hvit med å finne aktivt spill. 17 Tgl Sf8 På vei til å ta seg av svakhetene på f4 og h4. 18 Sg3 Sf4 Svart føler at kontrollen over e5-f4-h4-d4 tillater ham å oppgi et felt (f5) til motstanderen. Hvit trenger mer alburom. . . 19 b4! c4! 19 - Df6 20 bxc5 Lc3 21 Dd1 Lxcl 22 Txel og hvit har kontroll over de mørke feltene, initiativ og en bonde - alt for en kvalitet. 20 Lxc4 Dc7 21 Lb3 Lc3 22 Dd1 Lxb4! Igjen vraker svart kvaliteten for å beholde noen kontroll over de mørke feltene, og forhindre motspill på dronningfløyen.

23 e5!? En smule fantasi, som tar fordel av at løperen er fraværende og skaper bråk i sentrum. Mer konsekvent var 23 Ld4! Lxcl 24 Txe1! (24 Lxh8 Lc3 er bra for svart - igjen er det kontroll over de mørke feltene som er det kritiske anliggende) etterfulgt av e5 og Se4 med utmerket kompensasjon for kvaliteten. 23 - dxe5! Bedre enn 23 - Lxcl 24 exd6 som er en forbedret utgave av offeret i forrige kommentar, hvit vinner tempi i angrepet. 24 d6! Poenget. Hvit får en liten sluttspillfordel, og det blir slutt på kaoset. 24 - Dxd6! Svart unngår den fæle varianten 24 - Lxd6 25 Lxf4 gxf4 26 Lxf7!! Kxf7 27 Dd5+ Ke8 (27 - Se6 28 Sf5 Lf8 29 Txe5 Te8 30 Tge1) 28 Sf5, med vinnende angrep. 25 Lxf4 gxf4 26 Sf5 Dxd1 27 Txe5+ Se6 28 Txd1 Td8 29 Sg7+ Ke7

30 Txd8 Txd8?! En vanskelig avgjørelse. Under partiet trodde jeg 30 - Kxd8 var bedre, det tilbyr en bonde, men gir aktivt spill med løper mot springer. Kanskje står hvit bedre etter 30 - Kxd8 31 Lxe6 fxe6 32 Sxe6+ Kd7 33 Sxf4 Tc8! (33 - Ld6!?) for å få et rent tårnsluttspill gir også svært gode remissjanser.) 34 Te2 Ld6 35 Sd5 Tc5 36 c4, eller 34 Te2 Tc4! 35 Te4 Txe4 36 fxe4. I begge tilfeller gir den aktive kongen svart godt motspill. Bern besluttet å sette sin lit til ulikefargete løpere, men i tidssnøden viser det seg vanskelig å finne en klar vei til utligning. 31 Sxe6 Td1+ 32 Kg2 fxe6 33 Txe6+ Kd8 34 Tb6! Hvit bestemmer seg for å avskjære den svarte kongen, men det systematiske 34 Txe6 fortjener oppmerksomhet da den svarte h-bonden kan bli en kilde til motspill. 34 - Lc5 35 Txb7 Tgl+? 35 - Td2+ 36 Kh3 Lgl 37 Kg4 Txe2 (37 - Lxe2 38 Tb6 med fordel) 38 Kxf4 ligner på sluttspillet som fremkommer i partiet, men her må hvit forbedre løperplasseringen og holde et våkent øye med h-bonden - svarts remissjanser er i dette tilfelle adskillig bedre. Ved å gå over til passivt forsvar havner svart i alvorlige vansker. 36 Kh3 Tg6 37 Ld5 Tf6 38 Kg4 Ke8 39 h4 Le7 40 c4 Kd8 41 Le4! Lc5 Det hemmelige trekk. Stillingen er vunnet for hvit - hans aktive konge er verdt en bonde til, og han har en enkel plan for å rydde vei for fribonden i c-linja. 42 Lf5 Le3 43 Td7+ Ke8 44 Tc7 Lf2! 45 Tc8+ Som Bern påpekte etter partiet var 45 h5 enklere. Å bytte hvits h-bonde mot svarts f-bonde bekymret meg ikke, men det var ikke nødvendig å gi svart engang såpass motspill. 45 - Ke7 46 c5 h5+ 47 Kxf4 Lxh4 48 Ke5 Th6 49 c6 Lg3+ 50 f4 h4 51 Tc7+ Ke8 52 Lh3 Th5+ 53 Kf6 Th6+ 54 Kg5 Td6 55 Tc8+?? I tidssnøden gjør hvit det vanskeligere for seg. Tanken var å komme over tidskontrollen ved å gjenta trekkene, men hvit kommer ikke tilbake til denne stillingen igjen. En klar taktisk avgjørelse var mulig med 55 Th7! og c-bonden går i dame (55 - Txc6 56 Ld7). 55 - Ke7 56 f5 56 Tc7+ Kd8! gir ingenting for hvit. 56 - Td5 57 Lg4 57 Lg2! er mer nøyaktig. 57 - a5 57 - Kf7 er litt seigere. 58 Lf3 Tc5 59 Th8! Fryser fast svarts eneste aktivum (h-bonden) og forbereder Kg6 med frammarsj av den andre fribonden. 59 - Tc3 60 f6+ 1-0

VM-fest på Gausdal

Norge arrangerer i år sitt andre junior-VM i løpet av bare sju år. Arena i tidsrommet 4.-18. august er denne gang Gausdal Høifjellshotell, "Sjakkens Holmenkollen", og da naturligvis med uforlignelige Arnold J. Eikrem som primus motor. Eikrem var forøvrig også sentral i forhold til junior-VM i Skien i 1979 da Fritz Brastein var leder for arrangementet og Yasser Seirawan, USA ble verdensmester.

Minst et femtitalls nasjoner ventes til VM på Gausdal, men pr. 15. juni, etter påmeldingsfristens utløp, var antall deltagere faktisk ikke kommet høyere enn til 35. Land som Sovjet, Ungarn, Vest-Tyskland, Frankrike, Sveits, Østerrike, Finland, Italia, USA, Canada m.fl. har deretter fått tilsendt en påminnelse.

Simen og andre favoritter

Årets mesterskap får mange attraksjoner, men fra en nasjonal PR-synsvinkel teller det mest at vår egen Simen Agdestein deltar som den største favoritten av alle. Simen må finne seg i denne rollen som høyest ratet og feltets eneste stormester (eneste junior i verden med denne tittelen). Denne posisjonen på hjemmebane er et tveegget sverd. Men kjenner vi Simen rett, vil han ikke la seg affisere av stort annet enn stillingene på brettet foran seg. Man skal også vokte seg vel for å tro at selv Simen Agdestein i et slikt felt vil være mer favoritt enn at bookmakerne kunne regne vinnerjansene til noe slikt som 1:4. En desidert juniorstjerne som Nigel Short klarte aldri å vinne verken EM eller VM for juniorer. Simen skulle imidlertid stille bra forberedt etter treningsarbeid med IM Knut Helmers som også denne gang blir hans sekundant i mesterskapet.

Foreløpig påmeldte spillere med rating over 2400 er junioreuropamesteren Hellers (Sverige), Saeed (Forenede Arabiske Emi-

Simen Agdestein og Arnold J. Eikrem ser fram til junior-VM på Gausdal.

rater), Staniszewski (Polen), Blatny (Tsjekkoslovakia), Anand (India), Zuniga (Peru) og Piket (Nederland).

Sovjetiske tradisjoner

Sovjet har neppe tenkt å utebli. De har som oftest en spiller involvert i selve kampen om mesterskapet selv om det ikke har blitt noen verdensmester på dem siden Andrej Sokolov i København i 1982. Tidligere har de også hatt tre juniorverdensmestere som senere tok den store VM-tittelen: Boris Spasskij (1955), Anatolij Karpov (1969) og Garry Kasparov (1980).

Mest sannsynlige representant for Sovjet denne gang er Jevgenij Barejev som forleden delte annenplassen i selve Sovjetmesterskapet. Det var riktignok en turnering der mange stjerner manglet, men Barejev kom f.eks. 2½ poeng foran Beljavskij! Spennende blir det også om Ungarn sender sin 17-årige kvinnelige verdensstjerne Szusza Polgar som også nylig overrasket med annenplass i sitt nasjonale mesterskap, bak stormester Farago.

Bulletin og presse

Under mesterskapet vil det utkomme daglige bulletiner med bl.a. samtlige partier. Interessante partier blir samme kveld som de spilles også gjort tilgjengelige for pressen over Telefax. VM-partiene fra London vil foreligge fortløpende.

Mange arrangementer

Gausdal i august blir ikke bare junior-VM, men et helt oppkomme av ulike arrangementer hvorav fire åpne turneringer, sjakkleir og mer til.

Arnold J. Eikrem forteller at det også er satset på fine minneartikler for junior-VM: T-skjorte, veske, caps og turneringsplakat. Og minneverdige dager vil det sikkert bli både for deltagere og publikum i sjakkmiljø inne og fjelluft ute.

Dessuten tjuvstarter årets Gausdal Sjakkfestival allerede 24. juli med den internasjonale turneringen som planlegges å bli stormesterkvalifiserende. Blant deltagerne vil forøvrig være den

Ingrid Dahl over 1800

22-årige Ingrid Dahl, Asker (bildet) har passert en liten milepæl for norsk kvinnesjakk ved å komme over 1800 i rating. I den nye junilista er hun oppe i 1852 og signaliserer forhøpentligvis med det at jakten på mesterrating 2000 er innledet. Dette vil i sin tur gi en tilsvarende premie (kr. 2000) som hun nå innkasserer fra Anna Elisabeth Westerslunds gavefond til kvinnesjakkens fremme. Også neste kvinne over 1800 får slik premie; la det ikke drøye for lenge, da jenter!

Idet bladet skal i trykken, mottar vi forøvrig New In Chess, bind 4. Her finnes bl.a. partiet Ingrid Dahl - Borisova 1-0 fra 8-landskampen i fjor. Pent!

Bestill bulletinen fra junior-VM på Gausdal 1986

Komplett med 14 nummer (inneholder bl.a. alle partier): kr. 140,-. Tilsendt i fem porsjoner i løpet av mesterskapet kr. 170,-.

Bestilles fra: Arnold J Eikrem
Briskebyvn. 48, 0259 Oslo 2
Tlf. 02-552284

regjerende juniorverdensmesteren Maxim Dlugy, USA, som vant Gausdal Internationall allerede i 1982.

Vi ses på Gausdal i år!

Namsos leder foran Eiker

Sentralstyret har i år utlyst en ny medlemsvervekonkurranse mellom klubbene. Vinner blir den klubben som øker med flest medlemmer fra utgangen av 1985 til utgangen av 1986. Helt nye klubber fra i år teller ikke med.

Vi har nylig registrert mellomtider ved passering 15. juni og finner da at fjorårets gjeninnmeldte Namsos Sjakklubb har en økning på 22 medlemmer fra 10 til foreløpig 32 i det nye året. På annenplass følger Eiker Sjakklubb med økning fra 31 til 50. Der i gården har de nok vervet endel lilleputter som tidligere "bare" var NSFU-medlemmer gjennom Eiker Sjakklubs Ungdom. Et godt tiltak som fører til at de unge får ekstra inspirasjon med Norsk Sjakkblad hjem i posten. På de neste plassene i konkurransen følger Kirkenes (+13), Riska (+11) og Åsane med 10 medlemmer flere enn ved årsskiftet.

Men mye kan skje, som det heter. Det er fremdeles over et halvt år igjen til medlemsverving i 1986. Lykke til!

"SJAKKUTSALGET"

Butikken er stengt i juli og august, men postordre ekspederes.

VELKOMMEN TIL SALGSSTAND under
NM I STEINKJER
og
JUNIOR-VM PÅ GAUSDAL.

Sjakkutsalget, Arnold J Eikrem
Briskebyvn. 48, 0259 Oslo 2.
Tlf. 02-552284.

DAGENS
KOMMENTAR:

NSF's
KASSERER
KNUT OVE LØKEN

Kjære sjakklesere!

Mitt første funksjonsår som kasserer i sentralstyret nærmer seg slutten, og jeg kan etter den tiden ikke unngå å gjøre meg visse refleksjoner. NSF's anvendelse og fordeling av relativt begrensede midler er såvidt meg bekjent intet nytt diskusjonstema. Dette har i årevis hatt høy aktualitet, hvilket jeg håper vil vedvare i hvert fall så lenge diskusjonene bidrar til en positiv utvikling for sjakken. Vi

unngår dog ikke at mange vil være uenige om hvordan pengene disponeres. Slik vil det alltid være når begrensede midler skal fordeles. Med foranstående mener jeg at hver representant til kongressen i Steinkjer bør forberede seg grundig for behandlingen av budsjettet for kommende år. Dette er tross alt den beste muligheten sjakk-Norge har til å påvirke utviklingen slik flertallet ønsker.

Grunnen til at jeg understreker aktiv deltakelse i budsjettbehandlingen så sterkt er primært at sentralstyret ønsker en mest mulig demokratisk styringsform i organisasjonen. Dermed ser jeg det som klart ønskelig at vi diskuterer hvorvidt fordelingen av midler til såkalte "administrative" og "sjakklige" formål er den beste.

La meg avslutte oppfordringen i Dagbladstil: Sjakkspillere CJØR DET under budsjettbehandlingen i Steinkjer!

Sjakkens Venner er Norges Sjakkforbunds støtteorganisasjon. Vi ønsker at norske spillere i størst mulig grad skal få teste seg internasjonalt. Impulser utenfra er viktig for å heve nivået i norsk sjakk. En turnering som f.eks. Junior-VM vil komme til å bety mye både for norsk juniorsjakk og resten av sjakklivet.

Sjakkens Venner støtter både enkeltspillers deltakelse utenlands, og arrangerer av internasjonale turneringer her hjemme. Midlene kommer i hovedsak inn gjennom medlemskontingenten. Denne er minimum kr. 100 pr. sesong (1/5 - 30/4) eller kr. 1000 for livsvarig medlemskap.

Ved sesongslutt vil medlemmene få tilsendt en oversikt over hva midlene er gått til.

STØTT SJAKKENS VENNER

MELD DEG INN I DAG

Bruk vedlagt postgirotalong og betal til kontonummer 2353431, eller betal til bankgiro 7050.20.03257.

Sjakkens Venner
Frennings vei 3
0588 Oslo 5

Bli medlem i Sjakkens Venner!

Sjakkens Venner støtter norsk deltagelse i utlandet.

FORBUNDSNYTT

Kongressen flyttet

Nsf's kongress i Steinkjer lørdag 5. juli vil finne sted i Grand Hotell og ikke som tidligere annonsert i Rådhuset. Hotellet ligger midt i byen, og tidspunktet er 11.00. Alle medlemmer er velkommen.

Landsturneringen 1987

Sentralstyret har tildelt arrangementet av Landsturneringen (NM) og kongress 1987 til Kristiansand Sjakkklubb. Mesterskapet vil finne sted i Kristiansand katedralskole i tidsrommet 5-11. juli. Tildelingen av arrangementet var overlatt til styret da det ikke var noen søker på fjorårets kongress.

Nyheter i Norges Grand Prix

I neste nummer presenterer vi det komplette reglementet for NGP slik det ser ut i revidert utgave. Antall tellende turneringer er redusert til henholdsvis fire og to. Hurtigsjakkturneringer vil få større vekt enn hittil. Samtidig er avgiften i hurtigsjakk blitt som for andre turneringer: kr. 20 pr. senior og kr. 10 pr. junior. Sammenlagtpremiene er også øket til 6000, 3000, 2000 og 1000 i mesterklassen og 1500, 1000 og 500 i øvrige klasser.

Tiller trener juniorene

NSFU's landslagstrener IM Knut Helmers har avsluttet sitt engasjement inntil videre. Han ønsker å konsentrere seg noe mer om egen deltagelse og er dessuten engasjert som trener og sekundant i

første rekke for Simen Agdestein til junior-VM på Gausdal.

Til en samling for juniorlandslagsgruppen i Oslo 21-22. juni har NSFU engasjert IM Bjørn Tiller, OSS som også er av landets fremste trenerkapasiteter.

Junioruttagninger

NSFU har tatt ut Petter Fossan, Ganddal som oddetallsreserve til junior-VM på Gausdal i august. Fossan får i tillegg støtte til deltagelsen i NM i Steinkjer. Til det internasjonale sveitsiske juniormesterskapet i Zürich 2-10. august er Fredrik A Dahl, Asker tatt ut som norsk representant og til ECI-turneringen i Nederland 14-23. august Ivar Bern, Bergen.

Simen Agdestein, OSS er forhåndsuttatt til junior-EM i Groningen i nyttårshefta. Mesterskapet blir hans siste mulighet som juniorspiller før vår unge stormester innhentes av aldersgrensen.

Simen Agdestein er sammen med Ivar Bern, Fredrik A Dahl, Rune Djuhuus og Petter Fossan forhåndsuttatt til juniorlandskampen mot Sverige i Göteborg 10-12. oktober.

Kvinne og jentelandskamp mot Danmark

Gjøvik Sjakkklubb er av NSF og NSFU tildelt arrangementet av parallell kvinne- og jentelandskamp mellom Danmark og Norge i dagene 12-14. september. Hver landskamp spilles dobbeltrundig over seks bord. De norske lagene blir tatt ut like etter sommerens ulike turneringer.

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5, tlf. 02-15 12 41

Bankgiro 6003.30.02508 Postgiro 5 12 47 48

Kontorets åpningstid: Mandag - fredag kl. 09.00 - 15.00

Generalsekretær:

Øystein Brekke
Privatadresse:
Kaldbakkveien 3B
0953 Oslo 9

President:

Geir Nesheim
Heggelivn. 73
0375 Oslo 3
Tlf. 02/41 75 55 priv.
-02/42 19 54 Kontor

Turneringssjef:

Tom J. Johansen
Hurdalsgt. 42 B
2000 Lillestrøm
Tlf. 02/71 15 47

Ordinært medlemskap (gjennom klubb) inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt. Medlemskontingent for 1986: Seniorer kr. 120.-, juniorer kr. 60.- og lilleputter (født etter 31/8-73) kr. 25.-. Direkte medlemskap koster det dobbelte.

TURNERINGS- INFORMASJON

SS=spillested, SA=start-
avgift, PP=pengepremier,
HP=helpensjon, PI=påmel-
ding og informasjon,
r=runde, Gr=gruppe.

5. juli: NM i lynsjakk. SS Steinkjer vide-
regående skole, Guldbergaunet. SA: 50/30.
Påmelding kl. 12.00 - 16.00, start kl.
17.00.

6-12. juli: Landsturneringen, NM i sjakk i
Steinkjer.

24. august: Ope Møre og Romsdal-mester-
skap i hurtigsjakk. NGP. SS: Kantina DH-
skolen, Molde. 6 r. 30 min. pr. spiller og
parti. To gr. o/u 1600. SA: 80/40. PP ved
40 delt.: A. 400/250/150 B. 300/200/100.
Registrering innen kl. 11.00. PI: Egil Arne
Standal, 6174 Barstadvik. Tlf. 070-61545.

30-31. august: Prekestolen Grand Prix.
Hurtigsjakk. NGP. Se egen annonse.

29-31. august: Sjusjøsjakken. Hurtigsjakk.
Se egen annonse i midtsidene.

5-7. september: Nordstrand Grand Prix.
NGP. Se egen annonse.

ÅPNE TURNERINGER I UTLANDET

Vest-Tyskland: Baden-Baden, 1-9/8. Bel-
gia: 4. åpne int. turn. i Ostende, 20-
28/9. Se også turn. inf. i NSb nr. 3.

London: VM-match Kasparov-Karpov, 28.
juli - . Kleinwort Grievson British
Championships Southampton, 28/7-9/8.
Lewisham International, 10-18/8. Lloyds
Bank Masters, 20-28/8. Swansea British
Isles Open, 5-7/9. Informasjoner og
bestilling av VM-billetter: British Chess
Federation, 9a Grand Parade, St.
Leonards-on Sea, East Sussex TN38 ODD,
London.

PRØV EN TURNERINGSANNONSE

Spesialpriser:

1/1 side kr. 1000
1/2 side kr. 600 NGP-turn. kr. 500
1/4 side kr. 375 NGP-turn. kr. 275

8-12. august: Gausdal Kadett Interna-
sjonal. Åpen for spillere ikke fylt 16
år pr. 1/9. Representanter fra 8
nasjoner spesielt invitert. 7 r. 1.30/40
trekk+30 min/15 trekk+30 min/resten.
SA: 125. 1/3 premiering, premie til
beste lilleputter (under 13) og beste
jenter (under 16 og 13). Trofé til
beste nasjon - og beste klubb (tre-
mannslag). HP: kr. 170 pr. døgn på 4-
eller 6-sengsrom (samme som under
sjakkleiren). Start 1. r. 8/8 kl. 18.30.

12-16. august: Peer Gynt Open. NGP.
7 r. 2 t/40 trekk, 20 tr. i timen. SA:
200/125. Alle i en gruppe. PP: 2000/
1200/800/500 + troféer. Også premier
til de beste i hver klasse, + junior,
kadett, lilleputt, kvinne og senior over
65. Start 1. r. 12/8 kl. 19.30.

16-17. august: "Jarl Cup". NGP. 7 r. 30
min. pr. spiller og parti. SA: 150/100.
PP: 1200/800/500 + troféer, videre som
i Peer Gynt Open. Alle i en gruppe.
Start 1. r. 16/8 kl. 15.00.

Påmelding og informasjon:

Arnold J Eikrem
Briskebyvn. 48, 0259 Oslo 2
Tlf. 02-552284

GAUSDAL

SJAKK FESTIVAL 1986

SS. Gausdal Høifjellshotell. HP: Enkelt-
rom kr. 330,-, dobbeltrom kr. 275,-, 3
og 4 sengs kr. 230,-.
Dessuten campingmuligheter og hytter.

26. juli-3. august: Gausdal Internatio-
nal. Tittelturnering, 8 GM og flere IM
med høy rating spesielt invitert. Åpen
for noen spillere uten FIDE-rating. 9 r.
2½/40 trekk. PP: 7500/4000/2500/1500/
1000/500/500, + trofeer.

4-18. august: Junior VM 1986.

4-8. august: NSFU's sjakkleir.

8-10. august: Skei Grand Prix. NGP.
5 r. 1.30/40 trekk, 30 min./resten. Tre
gr. o/1800, 1400-1800, u/1400. SA:
200/125. Start 1. r. fredag kl. 20.00.
PP: 1. premie kr. 1200 i øverste gr.

11. august: Jarleslaget. Åpen for alle.
7 r. , 20 min. pr. spiller og parti. SA:
125/80.

PREKESTOLEN GRAND PRIX

HURTIGSJAKK

- Tid : 30 - 31. august 1986.
Sted : Prekestolshytta (ca. 10 km fra Jørpeland sentrum.
Betingelser : 45 minutter pr. spiller og parti. 7 runder Monrad.
Grupper : 2 grupper, over/under 1600 Elopoeng.
Startkontingent : kr. 200,- for senior, kr. 140,- for junior.
Premiering : Ved minst 40 deltagere: Gruppe A: 800-400-200, grup-
pe B: 400-250-150. Vandrepokal i begge grupper spil-
les over tre år etter olympisk poengberegning (7-5-4-
3-2-1).
Siste opprop : Lørdag kl. 10.30, start av 1. runde kl. 11.00.
Overnatting : Gratis på spillestedet. Ta med dynetrekk og putetrekk
eller sovepose.
Mat : Arrangøren vil sørge for at en kan få kjøpt mat kaf-
fe/te, mineralvann, varmrett, m.m. til rimelige priser.

Påmelding og informasjon:

ANNONSEN ER BETALT AV

Olav Skjæveland,
tlf. 04-448508p, 447100a.

Stein Kr. Bru,
tlf. 04-446832p, 448684a.

Frist: 28. august,
senere + kr. 20,-.

Arr: STRAND SJAKKLUBE

NORDSTRAND SJAKK-KLUBB's GRAND PRIX TURNERING

5-7/9-86 Spillested: Lambertseter Gård.

Frammøte Innen 18.30 fred. 5/9

Det spilles i 3 grupper: Gr. A, over 1800 Gr. B, 1400-1799 Gr. C, under 1400.

Startavgift:	Kr. 175,- for seniorer. Kr. 100,- for juniorer.	Premiering: Over 100 deltagere:	Gr. A kr.	Gr. B kr.	Gr. C kr.
Fredag 5/9:	1. runde ca. kl. 19.00 →	1. premie	3.000	1.000	1.000
Lørdag 6/9:	2. runde kl. 10.00 - 15.00 3. runde kl. 16.30 - 21.30	2. premie	2.000	600	600
Søndag 7/9:	4. runde kl. 10.00 - 15.00 5. runde kl. 16.30 - 21.30	3. premie	1.000	300	300
Adkomst:	Lambertseterbanen til Lambertseter	60-100 deltagere:			
		1. premie	2.000	600	600
		2. premie	800	400	400
		3. premie	400	200	200
		Færre enn 60 deltagere:			
		1. premie	1.000	500	500
		2. premie	500	300	300
		3. premie	300	200	200

Kantine

Betenkningstid: 40 tr. på 1 1/2t, så 15 tr. på 1/2t, deretter resten på 1/2t.

Påmelding til Jan Synnøstvedt, Åsdalsvn. 38 B, 1166 Oslo 11. Tlf.: (02) 28 47 65.